

เกมประกอบการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โดย

จันทร์ฉาย ศรีขวัญ

จัดทำเพื่อหาประสิทธิภาพของเกมประกอบการเรียนการสอน
กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

คำนำ

เกมประกอบการเรียนการสอนเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ เนื้อหาภายในเล่มประกอบไปด้วยคำชี้แจงเพิ่มเติมสำหรับครูเกี่ยวกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ เกมประกอบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง วิธีการเล่นเกมแต่ละเกม ประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกม ซึ่งเหมาะสำหรับครู และนักเรียน เกมประกอบการเรียนการสอนเล่มนี้ยังสามารถนำไปบูรณาการกับการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้ เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ การงานอาชีพ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ เป็นต้น และยังเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างประสบการณ์ของครู-อาจารย์และนักเรียนเป็นอย่างดี

จันทร์ฉาย ศรีขวัญ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนประกอบของเกมประกอบการเรียนการสอน	ค
คำชี้แจงเพิ่มเติมสำหรับครู	ง
สิ่งที่ครูและนักเรียนจะต้องจัดเตรียมและจัดหาไว้ล่วงหน้า	จ
เกมวิ่งแข่งกับเวลา	1
เกมหยอดคำใส่ตาราง	5
เกมเหตุการณ์ไหน...ก็ฉนั้น	10
เกมเก็บแต้ม	12
แบบฝึกหัด	14
แบบทดสอบ	24
เฉลยแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ	29

ส่วนประกอบของเกมประกอบการเรียนการสอน

เกมประกอบการเรียนการสอนนี้เป็นเกมประกอบการเรียนการสอนสำหรับครู-อาจารย์ ผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีส่วนประกอบของเกมที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นเกมประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเนื้อหาสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ จะแยกเป็นอีก 1 รูปเล่ม
2. ส่วนประกอบของเกมประกอบการเรียนการสอนจะประกอบไปด้วย คำชี้แจงเพิ่มเติมสำหรับครู สิ่งทีครูและนักเรียนควรจะต้องจัดเตรียมไว้ล่วงหน้า การเตรียมการเล่น เกม วิธีการเล่นเกม กติกาการเล่น เกม ตัวอย่างการเล่น เกม ประโยชน์ของเกม แบบฝึกหัด และแบบทดสอบพร้อมเฉลย

คำชี้แจงเพิ่มเติมสำหรับครู

ข้อเสนอแนะสำหรับครู-อาจารย์

ก่อนเล่นเกมประกอบการเรียนการสอน

1. ศึกษาเนื้อหาจากเอกสารประกอบการเล่นเกม
2. เตรียมเอกสารและอุปกรณ์การเล่นเกمل่วงหน้า
3. ทดลองใช้อุปกรณ์การเล่นเกมาก่อนจะมีการเล่นเกม
4. จัดลำดับการเล่นเกตามลำดับก่อน-หลัง

ขณะเล่นเกมประกอบการเรียนการสอน

1. เตรียมนักเรียนโดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามที่เกกำหนดไว้
2. ครูชี้แจงกติกาการเล่นและวิธีการเล่นเกมประกอบการเรียนการสอนให้ชัดเจน
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเกมประกอบการเรียนการสอน
4. ในการเล่นเกแต่ละขั้นตอน ครูควรกำหนดเวลาให้ชัดเจนเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมการเล่นเกด้วยความตั้งใจ

หลังเล่นเกมประกอบการเรียนการสอน

1. การสรุปคะแนนในการเล่นเกแต่ละครั้งกลุ่มใดที่ได้คะแนนน้อยที่สุดจะต้องถูกลงโทษโดยการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ร้องเพลง เล่นิทาน เล่าเรื่องขำขัน เลียนแบบท่าทางสิ่งต่างๆ
2. การสรุปบทเรียน ควรให้ทุกกลุ่มร่วมกันสรุป
3. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด
4. บันทึกผลการให้คะแนน

สิ่งที่ครูและนักเรียนจะต้องจัดเตรียมและจัดหาไว้ล่วงหน้า

สำหรับครู-อาจารย์

1. แจกนักเรียนให้แบ่งกลุ่มตามจำนวนที่กำหนดไว้ในแต่ละเกม
2. เนื้อหาสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. กระดาษคำตอบ
4. กระดาษ A4 เพื่อทำตาราง 16 ช่อง สำหรับเกมหยอดคำใส่ต่าง
5. แผ่นป้ายแฉกคะแนนสำหรับเกมเก็บแฉก
6. คำถามสำรอง
7. ของรางวัล
8. แบบฝึกหัด
9. แบบทดสอบ

สำหรับนักเรียน

1. ศึกษาเนื้อหาสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. อุปกรณ์การเล่นเกมที่ครูแจ้งล่วงหน้า
3. การแบ่งกลุ่มตามจำนวนที่ครูแจ้งไว้ล่วงหน้า

เกมวิ่งแข่งกับเวลา

การเตรียมการเล่นเกมวิ่งแข่งกับเวลา

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาเรื่องการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์และตั้งคำถามเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก กลุ่มละ 4 คำถาม พร้อมเฉลย เพื่อให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
3. นักเรียนส่งคำถามพร้อมเฉลยที่ผู้ดำเนินการเล่นเกม
4. ผู้ดำเนินการเล่นเกมสร้างตารางบนกระดานดำแนวนอน 12 ช่อง แนวตั้ง 6 ช่อง

ระยะทาง(กม.) กลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
กลุ่มที่ 1											
กลุ่มที่ 2											
กลุ่มที่ 3											
กลุ่มที่ 4											
กลุ่มที่ 5											
กลุ่มที่ 6											

วิธีการเล่นเกมวิ่งแข่งกับเวลา

1. นักเรียนนั่งประจำกลุ่มทั้งหมด 5 กลุ่ม
2. ผู้ดำเนินการเล่นเกมคัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและอ่านคำถามทีละข้อ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบใส่กระดาษส่งมาให้ผู้ดำเนินการเล่นเกม
4. กลุ่มที่ตอบถูกจะได้เดิน 1 ช่อง

(2)

ระยะทาง(กม.) กลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
กลุ่มที่ 1	→										
กลุ่มที่ 2											
กลุ่มที่ 3	→										
กลุ่มที่ 4	→										
กลุ่มที่ 5											

- ผู้ดำเนินการเล่นเกมอ่านคำถามจนครบจำนวน 10 ข้อ
- กลุ่มที่ตอบคำถามถูกต้องจะได้เดินต่อไปอีก 1 ช่อง
- กลุ่มที่ได้ระยะทางมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

ระยะทาง(กม.) กลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
กลุ่มที่ 1	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	
กลุ่มที่ 2	→	→	→	→	→	→					
กลุ่มที่ 3	→	→	→								
กลุ่มที่ 4	→	→	→	→							
กลุ่มที่ 5	→	→	→	→	→						

กติกาการเล่นวิ่งแข่งกับเวลา

- แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการตอบคำถามข้อละ 30 วินาที
- นักเรียนสามารถดูเนื้อหาได้
- กระดาษคำตอบที่แต่ละกลุ่มส่งมาถ้าไม่ได้เขียนชื่อกลุ่ม แม้จะตอบถูกต้องไม่ได้คะแนน

ตัวอย่างการเล่นเกมนึงแข่งกับเวลา

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามกลุ่มละ 4 ข้อ พร้อมเฉลย เช่น
 1. ชนชาติใดเข้ามาอาศัยอยู่ในดินแดนเมโสโปเตเมียเป็นชนชาติแรก
 (1) สุเมเรียน 2. บาบิโลเนีย 3. อัสซีเรียน 4. คาลเดียน
 2. อักษรภาพชนิดแรกของโลกที่กำเนิดในดินแดนเมโสโปเตเมียคือข้อใด
 (1) คูนิฟอร์ม 2. เซียโรกลีฟิค 3. เซียราติก 4. เดโมติก
 3. ดินแดนเมโสโปเตเมียปัจจุบันได้แก่ประเทศใด
 (1) อิรัก 2. ซีเรีย 3. อิหร่าน 4. ปาเลสไตน์
 4. สถาปัตยกรรมที่ชาวสุเมเรียนสร้างขึ้นเพื่อบูชาเทพเจ้า เราเรียกว่าอะไร
 (1) ซิกกูรัต 2. พีระมิด 3. วิหารคาร์นัค 4. วิหารพาร์เธนอน
 5. ชาติสุดท้ายที่เข้ามาอาศัยอยู่ในดินแดนเมโสโปเตเมียคือชนชาติใด
 1. สุเมเรียน 2. บาบิโลเนีย 3. อัสซีเรียน (4) คาลเดียน
2. ผู้ดำเนินการเล่นเกมคัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและอ่านคำถามทีละข้อ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบใส่กระดาษส่งมาให้ผู้ดำเนินการเล่นเกมโดยใช้เวลา 30 วินาที
4. กลุ่มที่ตอบถูกจะได้เงิน 1 ช่อง

ระยะทาง(กม.) กลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
กลุ่มที่ 1	→										
กลุ่มที่ 2											
กลุ่มที่ 3	→										
กลุ่มที่ 4	→										
กลุ่มที่ 5											

5. ผู้ดำเนินการเล่นเกมถามคำถามข้อต่อไป
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามโดยใช้เวลา 30 วินาที
7. กลุ่มที่ตอบถูกจะได้เงิน 1 ช่อง

(4)

ระยะทาง(กม.) กลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
กลุ่มที่ 1	→	→									
กลุ่มที่ 2	→										
กลุ่มที่ 3	→										
กลุ่มที่ 4	→	→									
กลุ่มที่ 5	→										

8. ผู้ดำเนินการเล่นเกมอ่านคำถามจนครบจำนวน 10 ข้อ
9. กลุ่มที่ได้ระยะทางมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

ระยะทาง(กม.) กลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
กลุ่มที่ 1	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	10
กลุ่มที่ 2	→	→	→	→	→	→					6
กลุ่มที่ 3	→	→	→								3
กลุ่มที่ 4	→	→	→	→							4
กลุ่มที่ 5	→	→	→	→	→						5

หมายเหตุ กลุ่มที่ชนะคือกลุ่มที่ 1

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน
3. นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในเนื้อหาที่เรียน
4. เกิดการพัฒนาทางด้านความคิดสร้างสรรค์
5. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

เกมหยอดคำใส่ตาราง

การเตรียมการเล่นเกมหยอดคำใส่ตาราง

1. นักเรียนศึกษาเนื้อหาเรื่องความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์พร้อมตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน คนละ 3 คำถาม เพื่อให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
2. การตั้งคำถามนั้นต้องให้มีคำตอบสั้น ๆ แต่ได้ใจความ เช่น
 - การฟื้นฟูศิลปวิทยาการเริ่มที่ประเทศใดก่อน (อิตาลี)
 - อักษรภาพที่สำคัญของชาวอียิปต์คืออะไร (เฮียโรกลิฟิค)
 - ชาวสุเมเรียนได้สร้างสรรค์อักษรภาพเป็นมรดกโลกคือ (คูนiform)
 - อารยธรรมที่สำคัญที่ชาวฮิบรูทิ้งไว้ให้ชาวโลกคืออะไร (ศาสนายูดาห์)
 - ตัวอักษรที่สำคัญที่ชาวฟินิเซียนสร้างสรรค์ไว้ได้แก่อักษรใด (อัลฟาเบต) ฯลฯ
3. เมื่อนักเรียนตั้งคำถามเสร็จแล้ว ให้ส่งคำถามที่ครู
4. นักเรียนนำคำตอบแต่ละข้อเขียนลงบนกระดานคำ ตัวอย่างคำตอบ เช่น อิตาลี เฮียโรกลิฟิค คูนiform ศาสนายูดาห์ อัลฟาเบต พีรามิด ซิกกูรัต กฎหมาย ไมนวน เกาะคริต มัมมี่ แม่น้ำไนล์ แม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส อีรัก สุนัข ศาสนาคริสต์
5. นักเรียนแต่ละคน สร้างตารางสี่เหลี่ยมจัตุรัส 12 ช่อง ในกระดาษที่ครูแจกให้

วิธีการเล่นเกมหยอดคำใส่ตาราง

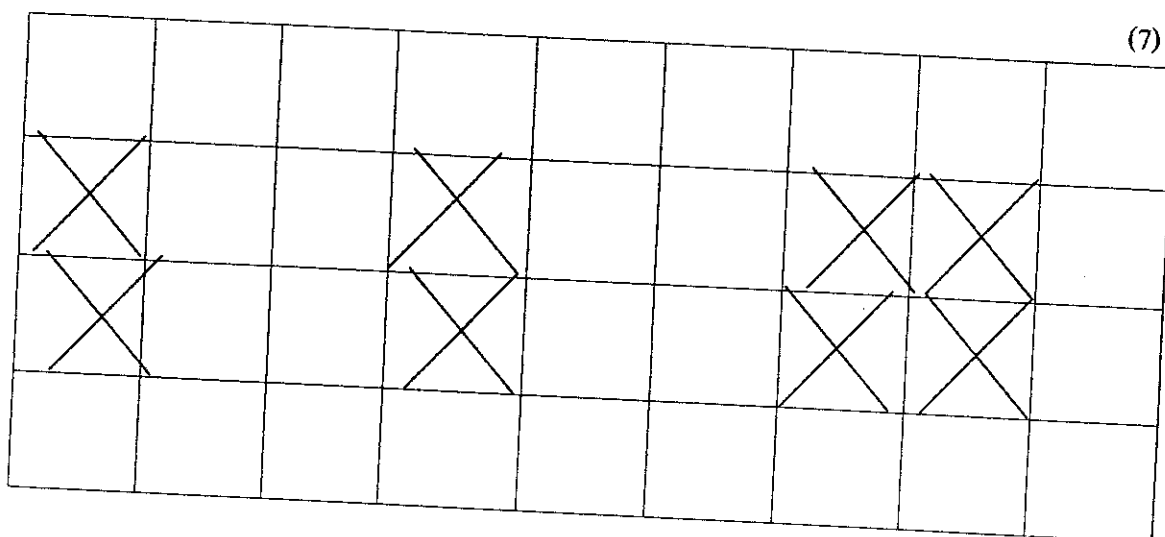
1. นักเรียนแต่ละคนเลือกคำตอบบนกระดานคำ นำไปใส่ในช่องสี่เหลี่ยมที่นักเรียนสร้างไว้แล้ว
2. คำตอบที่นักเรียนนำไปใส่ในตารางนั้นจะมีทั้งหมด 16 คำตอบ
3. เมื่อนักเรียนเขียนคำตอบลงในตารางครบทั้ง 16 ช่องแล้ว ครูอ่านคำถามที่นักเรียนส่งมาทีละข้อ โดยสุ่มเลือกคำถาม
4. ครูให้นักเรียนตอบคำถาม
5. คำตอบแต่ละข้อถ้าตรงกับคำตอบที่นักเรียนเขียนใส่ไว้ในตาราง ให้นักเรียนกากบาทลงไปในช่องนั้น
6. ครูอ่านคำถามและให้นักเรียนตอบไปจนกว่าจะมีนักเรียนคนหนึ่งคนใดเป็นผู้ชนะ

กติกาการเล่นเกมหยอดคำใส่ตาราง

1. ผู้ที่จะชนะจะต้อง มีคำตอบที่ถูกต้องตรงกับตาราง 4 ช่อง
2. คำตอบที่ถูกต้องต้องมีลักษณะ ดังนี้

X			X			X	X	
X			X			X	X	

(7)

ตัวอย่างการเล่นเกมหยอดคำใส่ตาราง

- นักเรียนตั้งคำถาม พร้อมตอบคำถามสั้นๆ เช่น
 - การฟื้นฟูศิลปะวิทยาการเริ่มที่ประเทศใดก่อน (อิตาลี)
 - อักษรภาพที่สำคัญของชาวอียิปต์คืออะไร (เฮียโรกลิฟิก)
 - ชาวสุเมเรียนได้สร้างสรรค์อักษรภาพเป็นมรดกโลกคือ (คูนิฟอร์ม)
 - อารยธรรมที่สำคัญที่ชาวฮิบรูทิ้งไว้ให้ชาวโลกคืออะไร (ศาสนายูดาห์)
 - ตัวอักษรที่สำคัญที่ชาวฟินิเซียนสร้างสรรค์ไว้ได้แก่อักษรใด (อัลฟาเบต) ฯลฯ
- นักเรียนนำคำตอบมาเขียนลงบนกระดานดำ ได้แก่ คำว่า อิตาลี เฮียโรกลิฟิก คูนิฟอร์ม ศาสนายูดาห์ อัลฟาเบต พีรามิด ซิกกูรัต กฎหมาย ไมนวน เกาะคริต มัมมี แม่น้ำไนล์, แม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส อิรัก สุนัข ศาสนาคริสต์
- นักเรียนสร้างตารางสี่เหลี่ยมจัตุรัส 16 ช่อง ในกระดานที่ครูแจกให้

(8)

4. นักเรียนเลือกคำตอบบนกระดานคำแล้วเขียนคำตอบใส่ในตารางให้ครบทั้ง 16 ช่อง

อิตาลี	เฮียโรกลิฟิค	อัลฟาเบต	แม่น้ำไนล์
คูนิฟอร์ม	ศาสนายูดา	ปิรามิด	อิรัก
แม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส	ซิกกูรัต	มัมมี่	สุนัข
กฎหมาย	ไมนวน	ศาสนาคริสต์	เกาะคริสต์

5. ครูอ่านคำถามโดยให้นักเรียนตอบคำถาม ถ้าคำตอบที่เฉลยตรงกับคำตอบที่นักเรียนใส่ไว้ในตาราง ให้นักเรียนกากบาทลงไปในช่องนั้น เช่น

อิตาลี	เฮียโรกลิฟิค	อัลฟาเบต	แม่น้ำไนล์
คูนิฟอร์ม	ศาสนายูดา	ปิรามิด	อิรัก
แม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส	ซิกกูรัต	มัมมี่	สุนัข
กฎหมาย	ไมนวน	ศาสนาคริสต์	เกาะคริสต์

(9)

6. ครูอ่านคำถามและให้นักเรียนตอบไปจนกว่าจะมีนักเรียนคนหนึ่งคนใดเป็นผู้ชนะ

อิตาลี	เฮียโรกลิฟิค	อัลฟาเบต	แม่น้ำไนท์
คูนิฟอร์ม	ศาสนายูดา	ปิรามิด	อิรัก
แม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส	ซิกกูรัต	มัมมี่	สุนัข
กฎหมาย	ไมนวน	ศาสนาคริสต์	เกาะคริสต์

ประโยชน์ที่ได้รับ

6. ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
7. เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน
8. นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในเนื้อหาที่เรียน
9. เกิดการพัฒนาทางด้านความคิดสร้างสรรค์
10. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

เกมเหตุการณ์ไหน....คือฉัน

การเตรียมการเล่นเกมเหตุการณ์ไหน....คือฉัน

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาเรื่องเหตุการณ์สำคัญที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของมนุษยชาติในภูมิภาคต่างๆ ของโลก และเหตุการณ์ที่เป็นความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก(รวมทั้งเหตุการณ์ปัจจุบัน)
3. นักเรียนตั้งคำถามเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก กลุ่มละ 4 คำถาม พร้อมเฉลย เพื่อให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
4. นักเรียนส่งคำถามพร้อมเฉลยที่ผู้ดำเนินการเล่นเกม

วิธีการเล่นเกมเหตุการณ์ไหน....คือฉัน

1. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มทั้งหมด 6 กลุ่ม
2. ผู้ดำเนินการเล่นเกมคัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำถาม โดยผู้ดำเนินการเล่นเกมจับฉลากเลือกกลุ่มที่จะได้ตอบคำถาม
3. กลุ่มที่ตอบถูกจะได้คะแนนข้อละ 2 คะแนน แต่ถ้าไม่แน่ใจว่าจะตอบได้หรือไม่สามารถโยนให้กลุ่มใดเป็นผู้ตอบแทนก็ได้
4. กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

กติกาการเล่นเกมเหตุการณ์ไหน....คือฉัน

1. คำถามทุกข้อจะต้องมีคำว่า “เหตุการณ์ใดต่อไปนี้ เป็นเหตุการณ์ที่”
2. แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการตอบคำถามข้อละ 30 วินาที
3. นักเรียนสามารถดูเนื้อหาได้
4. กลุ่มใดที่ถูกเพื่อนโยนให้ตอบคำถามจะต้องตอบคำถามนั้นถึงแม้จะตอบไม่ได้ก็ตาม

ตัวอย่างการเล่นเกมเหตุการณ์ไหน....คือฉัน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามกลุ่มละ 4 ข้อ พร้อมเฉลย เช่น
 1. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุของสงครามเย็น
 - ก. การรังแกขมิ้ว
 - ข. การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ
 - ค. การแข่งขันกันสร้างและสะสมอาวุธ
 - ง. ความแตกต่างในอุดมการณ์การเมือง
 2. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดสงครามอิรัก-คูเวต
 - ก. การขัดแย้งด้านเชื้อชาติ
 - ข. การขัดแย้งด้านเศรษฐกิจ
 - ค. การขัดแย้งด้านศาสนา
 - ง. การขัดแย้งด้านสังคมและวัฒนธรรม
 3. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์ที่เป็นผลกระทบทางด้านสังคมที่เกิดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม
 - ก. การที่ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
 - ข. เกิดช่องว่างระหว่างชนชั้นมากขึ้น
 - ค. ชาวนบทยอพยพเข้าสู่ตัวเมืองเพิ่มขึ้น
 - ง. ชนชั้นนายทุนเอาเปรียบชนชั้นกรรมาชีพ
 4. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้แนวความคิดเรื่อง"เสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ" แพร่หลาย
 - ก. การปฏิวัติอันรุ่งโรจน์ในอังกฤษ
 - ข. การปฏิวัติเพื่ออิสรภาพในอเมริกา
 - ค. การปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส
 - ง. การปฏิวัติของพวกบอลเชวิคในรัสเซีย
2. ผู้ดำเนินการเล่นเกมคัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำถามโดยผู้ดำเนินการเล่นเกมจับฉลากเลือกกลุ่มที่จะได้ตอบคำถาม
3. กลุ่มที่ตอบถูกจะได้คะแนนข้อละ 2 คะแนน แต่ถ้าไม่แน่ใจว่าจะตอบได้หรือไม่สามารถโยนให้กลุ่มใดเป็นผู้ตอบแทนก็ได้
4. กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน
3. นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในเนื้อหาที่เรียน
4. เกิดการพัฒนาทางด้านความคิดสร้างสรรค์
5. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

เกมเก็บแต้ม

การเตรียมการเล่นเกมเก็บแต้ม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาเรื่องแนวทางประสานประโยชน์ในการสร้างสันติภาพของโลก และตั้งคำถามเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก กลุ่มละ 4 คำถาม พร้อมเฉลย เพื่อให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
3. นักเรียนส่งคำถามพร้อมเฉลยที่ผู้ดำเนินการเล่นเกม

วิธีการเล่นเกมเก็บแต้ม

1. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มทั้งหมด 6 กลุ่ม
2. ผู้ดำเนินการเล่นเกมคัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำถาม โดยตอบเรียงลำดับตั้งแต่กลุ่มที่ 1 เป็นต้นไป
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม
4. กลุ่มใดที่ตอบถูกต้องจะได้คะแนนข้อละ 1 คะแนน และจะได้เปิดป้ายเพื่อเลือกแต้มสะสมคะแนนซึ่งจะมีแต้มให้สะสมคะแนนตั้งแต่ 0-5 แต้ม
5. กลุ่มที่ได้แต้มคะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

กติกาการเล่นเกมเก็บแต้ม

1. แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการตอบคำถามข้อละ 30 วินาที
2. นักเรียนสามารถดูเนื้อหาได้

ตัวอย่างการเล่นเกมเก็บแต้ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งคำถามกลุ่มละ 4 ข้อ พร้อมเฉลย เช่น
 1. สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมีชื่อย่อว่าอย่างไร
☒ ก. EFTA ข. AFTA ค. JAFTA ง. NAFTA
 2. องค์การใดมีจุดประสงค์ในการร่วมมือกันทางด้านทหาร
 ก. EC ข. EEC ☒ ค. NATO ง. AFTA
 3. หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการจัดตั้งองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศมากมาย โดยมี อิทธิพลด้านใดเป็นตัวกำหนด
☒ ก. อุดมการณ์การเมือง ข. ลัทธิเศรษฐกิจ
 ค. ศาสนาพุทธ ง. พื้นฐานวัฒนธรรม

(13)

2. ผู้ดำเนินการเล่นเกมคัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำถาม โดยตอบเรียงลำดับตั้งแต่กลุ่มที่ 1 เป็นต้นไป
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม
4. กลุ่มใดที่ตอบถูกจะได้คะแนนข้อละ 1 คะแนน และจะได้เปิดป้ายเพื่อเลือกแต้มสะสม คะแนนซึ่งจะมีแต้มให้สะสมตั้งแต่ 0-5 แต้ม
5. กลุ่มที่ได้แต้มคะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. เป็นเครื่องมือประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน
3. นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในเนื้อหาที่เรียน
4. เกิดการพัฒนาทางด้านความคิดสร้างสรรค์
5. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

แบบฝึกหัดเรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่สภาพของสังคมมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์
 - ก. เครื่องมือที่เป็นหินมีความประณีตขึ้น
 - ข. ใช้อักษรภาพที่ประดิษฐ์ขึ้นเป็นการสื่อความหมาย
 - ค. อยู่กันเฉพาะครอบครัวเพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้าย
 - ง. ภาพวาดบนผนังถ้ำสื่อความหมายความเชื่อและพิธีกรรม
2. ในสมัยหินใหม่พบว่ามนุษย์สามารถผลิตอาหารได้เองแทนการแสวงหาจากธรรมชาติ ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตมากมายยกเว้นเรื่องใด
 - ก. เป็นสังคมเกษตรกรรม
 - ข. เลี้ยงสุนัขเพื่อช่วยล่าสัตว์
 - ค. อพยพหาถิ่นอาศัยใหม่เสมอ
 - ง. สร้างพาหนะเพื่อการเดินทาง
3. ชนชาติสมัยโบราณชนชาติใดที่มีการดำเนินวิถีชีวิตผูกพันกับเทพเจ้าและพิธีกรรมมากที่สุด
 - ก. อียิปต์
 - ข. สุเมเรียน
 - ค. ดิวดอนิก
 - ง. เปอร์เซีย
4. อารยธรรมอียิปต์และอารยธรรมเมโสโปเตเมียมีความเหมือนกันในประเด็นใดมากที่สุด
 - ก. พรมแดนธรรมชาติ ทิศนาคิดต่อโลกและชีวิต
 - ข. อารยธรรมเกษตรกรรมและดินแดนลุ่มน้ำ
 - ค. พัฒนาการจากการเป็นราชวงศ์
 - ง. เชื้อชาติของประชากร
5. หากท่านเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ท่านจะไม่พบสิ่งใด
 - ก. ภาพเขียนรูปต่างๆ
 - ข. กำไลเครื่องประดับ
 - ค. กระดูกสัตว์ที่สลักเสลา
 - ง. ตัวอักษรที่หลงเหลือบนภาชนะ

(15)

6. หากผู้นำประเทศประสงค์จัดทำอนุสรณ์แห่งชัยชนะในการรบ โดยเลียนแบบสมัยโบราณ เขาจะสั่งการให้ทำสิ่งใด
 - ก. สร้างประตูลีลา
 - ข. ประพันธ์เพลงสดุดี
 - ค. ประพันธ์มหากาพย์
 - ง. สถาปนาแห่งชัยชนะ
7. ข้อความใดเป็นความหมายที่สมบูรณ์ที่สุดของยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - ก. ธรรมชาตินิยมและมนุษยนิยม
 - ข. การเกิดใหม่อีกครั้งของศิลปะวิทยาการกรีก-โรมัน
 - ค. ความเป็นปัจเจกบุคคลและการเสื่อมศรัทธาในพระเจ้า
 - ง. การผสมผสานของอารยธรรมกรีก-โรมัน-สมัยกลางและการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ
8. เพราะเหตุใดจึงถือว่าประมวลกฎหมายของพระเจ้าฮัมมูราบีเป็นมรดกทางอารยธรรมชิ้นสำคัญของโลก
 - ก. เป็นประมวลกฎหมายฉบับแรกของโลก
 - ข. มีบทลงโทษที่รุนแรงซึ่งช่วยลดจำนวนผู้เป็นภัยต่อสังคม
 - ค. ใช้เป็นเครื่องแสดงว่าอำนาจรัฐเข้มแข็งพอที่จะบังคับพลเมืองได้แล้ว
 - ง. เป็นแบบอย่างของความพยายามที่จะให้เกิดความยุติธรรมในการปกครอง
9. ชนเผ่าใดที่เริ่มต้นอารยธรรมในแถบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส
 - ก. ชาวซูเมอร์เรียน
 - ข. ชาวอัสซีเรียน
 - ค. ชาวคาลเดียน
 - ง. ชาวบาบิโลเนียน
10. ศาสนาที่มีอิทธิพลเหนือสังคมชาวตะวันตกในสมัยกลาง คือศาสนาใด
 - ก. ศาสนาฮินดู
 - ข. ศาสนายูดาห์
 - ค. ศาสนาคริสต์
 - ง. ศาสนาอิสลาม

แบบฝึกหัดเรื่อง ความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. อารยธรรมกรีก-โรมัน เป็นต้นกำเนิดของศิลปะและวัฒนธรรมของโลกตะวันตก ส่วนพื้นฐานก่อนจะมาเป็นอารยธรรมกรีกนั้นคืออารยธรรมใด
 - ก. ฮิบรู
 - ข. เฮเลน
 - ค. ไมนวน
 - ง. มาซิโดเนีย
2. การศึกษาผลงานด้านสถาปัตยกรรมของสมัยโบราณชิ้นใดที่ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนทั่วไปในสมัยนั้นๆ มากที่สุด
 - ก. พีรามิด
 - ข. โคลอสเซียม
 - ค. วิหารคาร์นัค
 - ง. วิหารพาร์เธนอน
3. อักษรลิ่มประดิษฐ์ขึ้นเพื่อประโยชน์ทางด้านใด
 - ก. ประโยชน์ทางศาสนกิจ
 - ข. ประโยชน์ทางวรรณกรรม
 - ค. ประโยชน์ทางไสยศาสตร์
 - ง. ประโยชน์ในการบันทึกประวัติศาสตร์
4. อะไรคือลักษณะสำคัญทางวัฒนธรรมของพวกสุเมเรียน
 - ก. ชิกกูรัต
 - ข. พระราชวัง
 - ค. ภาพแกะสลักนูน
 - ง. อักษรเขียนโรกลิฟิค

(17)

5. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายที่เด่นที่สุดของการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมโรมันซึ่งแตกต่างจากกรีก
 - ก. มุ่งสร้างสุสานที่ใหญ่โตหรูหราเพื่อพระจักรพรรดิ
 - ข. มุ่งสร้างอาคารที่ใหญ่โตหรูหราแข็งแรงเพื่อเป็นที่ทำการทางทหาร
 - ค. มุ่งสร้างศาสนสถานที่ใหญ่โตและมีบรรยากาศอันศักดิ์สิทธิ์ เพื่อเป็นที่ประกอบพิธีกรรมบูชาเทพเจ้า
 - ง. มุ่งสร้างสิ่งต่างๆ เพื่อประโยชน์ใช้สอยของชาวโรมันทั่วไปให้คนจำนวนมากที่สุดได้รับความสุขและความสะดวกสบาย
6. งานศิลปะในยุโรปสมัยกลางสะท้อนให้เห็นอะไรมากที่สุด
 - ก. อิทธิพลครอบงำของคริสต์ศาสนา
 - ข. ความสนใจในธรรมชาติและสังคม
 - ค. พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์
 - ง. ความงดงามของศิลปะสมัยคลาสสิก
7. การประพันธ์เพลงที่เน้นการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกอันรุนแรงและจินตนาการของนักประพันธ์อย่างเต็มที่ จัดเป็นศิลปะทางดนตรีด้านใด
 - ก. ลัทธินิยม
 - ข. โรแมนติก
 - ค. นีโอคลาสสิก
 - ง. อิมเพรสชันนิสต์
8. ชนชาติใดที่ถือว่าเป็นต้นกำเนิดของศิลปวัฒนธรรมของโลกตะวันตกอย่างแท้จริง
 - ก. อียิปต์
 - ข. สุเมเรียน
 - ค. อัสซีเรียน
 - ง. คาลเดียน
9. ถ้าท่านจะศึกษาผลงานด้านต่างๆ ของสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา งานใดที่ท่านไม่ต้องศึกษา
 - ก. ผลงานดนตรีของบีโรเฟน
 - ข. ภาพ"อาหารมื้อสุดท้าย"โดย ดา วินชี
 - ค. รูปสลักหินอ่อน"พิเอดา" โดย ไมเคิล แอนเจโล
 - ง. วิหารเซนต์ปอลออกแบบโดย เซอร์ คริสโตเฟอร์ เรน
10. ข้อใดคือลักษณะสถาปัตยกรรมเฉพาะตัวของศิลปะโกธิก
 - ก. มีภาพหินโมเสกประดับประดา
 - ข. ประตูหน้าต่างโค้งกลมแบบสถาปัตยกรรมโรมัน
 - ค. กำแพงหนา กระเบื้องปูพื้นขนาดใหญ่หน้าต่างบานเล็กเรียว
 - ง. มีการใช้ค้ำยัน และการใช้เสาค้ำเพื่รองรับน้ำหนักหลังคา

**แบบฝึกหัดเรื่อง เหตุการณ์สำคัญที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ
ของมนุษยชาติในภูมิภาคต่างๆ ของโลก**

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์มีผลมาจากหลักปรัชญาที่สำคัญ คือข้อใด
 - ก. การใช้เหตุผลจะนำไปสู่ความรู้ที่โปร่ง
 - ข. การให้ความสนใจเรื่องความงาม ธรรมชาติและศาสนา
 - ค. มนุษย์สามารถชนะจักรวาลที่ถูกควบคุมโดยอำนาจศักดิ์สิทธิ์ได้
 - ง. การมองโลกอย่างพินิจพิจารณาเพื่อแสวงหาสังคมที่มีศีลธรรมจรรยา
2. การปฏิวัติอุตสาหกรรม มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. การเปลี่ยนแปลงวิธีการทางตลาดและวัตถุดิบ
 - ข. การเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างของการผลิตและวัตถุดิบ
 - ค. การเปลี่ยนแปลงด้านการผลิตโดยใช้เครื่องจักรเกือบทุกชนิด
 - ง. การเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตจากแรงงานคนและสัตว์มาเป็นเครื่องจักร
3. การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน เป็นคำกล่าวของใคร

ก. ยอร์จ วอชิงตัน	ข. อับราฮัม ลินคอล์น
ค. โทมัส เจฟเฟอร์สัน	ง. แฟรงคลิน ดีรูสเวลต์
4. สงครามประกาศอิสรภาพของอเมริกาและการปฏิวัติฝรั่งเศสตั้งอยู่บนเจตนารมณ์พื้นฐานเรื่องใด
 - ก. สิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค
 - ข. การกำจัดชนชั้นปกครองที่ปกครองอยู่ออกไป
 - ค. การวางแผนในอำนาจอธิปไตยของประชาชน
 - ง. การเปลี่ยนแปลงประเทศเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย
5. ข้อใดเป็นแนวคิดของมองเตสกีเออ
 - ก. ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครอง
 - ข. ประชาธิปไตยควรเป็นของประชาชนโดยทั่วไป
 - ค. การปกครองที่ดีต้องแบ่งอำนาจออกเป็น 3 ฝ่าย ซึ่งต่างเป็นอิสระต่อกัน
 - ง. รัฐได้อำนาจจากประชาชน ถ้าปกครองไม่ดีประชาชนก็มีสิทธิถอดถอนได้

(19)

6. ข้อใดเป็นความพยายามในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในอังกฤษในระยะแรก
 - ก. ออกกฎบัตรแมกนาคาร์ตา
 - ข. การปฏิรูปศาสนาเป็นแอ่งกลืน
 - ค. สงครามกลางเมืองระหว่างฝ่ายกษัตริย์และรัฐสภา
 - ง. การปฏิวัติอันรุ่งโรจน์ในสมัยพระเจ้าวิลเลียมที่ 3
7. ระบบประชาธิปไตยของอังกฤษ มีความแตกต่างจากระบบประชาธิปไตยสหรัฐอเมริกาในสาระสำคัญที่สุดคือข้อใด
 - ก. มีรัฐธรรมนูญเก่าแก่กว่าสหรัฐอเมริกา
 - ข. มีรัฐธรรมนูญที่มีได้เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร
 - ค. อำนาจอธิปไตย บริหาร และตุลาการ แบ่งแยกออกจากกันอย่างเด่นชัด
 - ง. อำนาจอธิปไตย บริหาร และตุลาการ มิได้แบ่งแยกออกจากกันอย่างเด่นชัด
8. ข้อใดเป็นแนวคิดประชาธิปไตยของ ชอง ซาคส์ รูสโซ
 - ก. อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน
 - ข. อิสรภาพและเสรีภาพเป็นสิทธิขั้นมูลฐานของมนุษย์
 - ค. อำนาจอธิปไตย บริหาร และตุลาการ ต้องเป็นอิสระจากกัน
 - ง. รัฐบาลที่ดีต้องให้เสรีภาพทางศาสนาและการแสดงความคิดเห็น
9. สาเหตุที่ทำให้การปฏิวัติอุตสาหกรรมในประเทศอังกฤษเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็วระหว่างปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ถึงต้นศตวรรษที่ 19
 - ก. การก่อกำเนิดระบบโรงงาน
 - ข. การนำเอาเครื่องจักรไอน้ำมาใช้
 - ค. การค้นพบแหล่งถ่านหินและแร่เหล็กมากขึ้น
 - ง. การปรับปรุงประสิทธิภาพของเครื่องปั่นด้ายและทอผ้า
10. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์เกิดจากสาเหตุสำคัญข้อใด
 - ก. ความต้องการทางยุทธปัจจัย
 - ข. ความรู้ลึกต่อต้านศาสนาอย่างรุนแรง
 - ค. ความคิดที่จะพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงปริมาณ
 - ง. ความคึกคักนิยมและการเฟื่องฟูทางการค้า

แบบฝึกหัดเรื่อง เหตุการณ์ที่เป็นความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. สาเหตุใดที่เป็นชนวนก่อให้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 มากที่สุด
 - ก. การแข่งขันกันล่าอาณานิคมของชาติมหาอำนาจ
 - ข. ความขัดแย้งของคนในจักรวรรดิเดียวกันแต่นับถือศาสนาต่างกัน
 - ค. ความขัดแย้งของคนในจักรวรรดิเดียวกันแต่มีเชื้อชาติแตกต่างกัน
 - ง. ความขัดแย้งระหว่างประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยกับระบอบราชาธิปไตย
2. การเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 มาเหตุมาจากข้อใด
 - ก. การเกิดวิกฤตการณ์ในออสเตรีย-ฮังการี
 - ข. การที่เยอรมนีละเมิดข้อตกลงสัญญาสันติภาพ
 - ค. การแข่งขันของมหาอำนาจในคาบสมุทรบอลข่าน
 - ง. การขยายอิทธิพลของมหาอำนาจไปยังทวีปแอฟริกา
3. สาเหตุที่ทำให้เกิดสงครามเย็นคืออะไร
 - ก. ลัทธิจักรวรรดินิยม
 - ข. กรณีพิพาทด้านพรมแดน
 - ค. ความแตกต่างของอุดมการณ์การเมือง
 - ง. ความแตกต่างทางศาสนาและเชื้อชาติ
4. เหตุการณ์ใดทำให้เกิดสงครามระหว่างอาหรับ-อิสราเอลเป็นครั้งที่ 2
 - ก. ซีเรียบุกอิสราเอล
 - ข. อียิปต์ปิดคลองสุเอซ
 - ค. ประกาศจัดตั้งประเทศอิสราเอล
 - ง. อาหรับโจมตีอิสราเอลในวันโยมคิปปูร์
5. อะไรเป็นชนวนสงครามที่ทำให้อิรัก-อิหร่านทำสงครามกันระหว่าง ค.ศ.1980 - 1989
 - ก. การแย่งกรรมสิทธิ์เหนืออ่าวน้ำ ซัด-อัล-อาหรับ
 - ข. ปัญหาชาวเคิร์ด ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยของทั้งสองประเทศ
 - ค. โคไมนีผู้นำของอิหร่านไม่ถูกกับซัดดัม ฮุสเซน ผู้นำของอิรัก
 - ง. ความแตกต่างในเรื่องลัทธิศาสนา โดยชนชั้นปกครองของอิรักนับถือนิกายสุหนี่ ส่วนชาวอิหร่านนับถือนิกายชีอะห์

(21)

6. สงครามครั้งใดก่อให้เกิดปัญหาผู้อพยพมากที่สุด
 - ก. สงครามเวียดนาม
 - ข. สงครามโลกครั้งที่ 1
 - ค. สงครามโลกครั้งที่ 2
 - ง. สงครามยิว-อาหรับ
7. ขบวนการคอมมิวนิสต์เวียดนามมีจุดหมายต้องการต่อต้านประเทศใด
 - ก. ฝรั่งเศส
 - ข. สหรัฐอเมริกา
 - ค. เวียดนามใต้
 - ง. สหภาพโซเวียต
8. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของสงครามอิรัก-อิหร่าน
 - ก. ความแตกต่างทางศาสนาและเชื้อชาติ
 - ข. ความแตกต่างทางอุดมการณ์ทางการเมือง
 - ค. การแย่งกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนชัต-อัล-อาหรับ
 - ง. การแย่งกรรมสิทธิ์แหล่งน้ำมันที่จังหวัดคุเซสถาน
9. ประเทศใดได้รับชัยชนะในสงครามเกาะฟอล์กแลนด์
 - ก. อังกฤษ
 - ข. ฝรั่งเศส
 - ค. อาร์เจนตินา
 - ง. สหรัฐอเมริกา
10. สงครามใดทำให้โลกต้องสูญเสียทรัพยากรน้ำมันอย่างไร้ประโยชน์เป็นมูลค่ามหาศาล
 - ก. สงครามอิรัก-อิหร่าน
 - ข. สงครามอิรักปิดล้อมคูเวต
 - ค. สงครามเกาะฟอล์กแลนด์
 - ง. สงครามอาหรับ-อิสราเอล

แบบฝึกหัดเรื่อง แนวทางประสานประโยชน์ในการสร้างสันติภาพของโลก

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. แนวโน้มของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอนาคตมีลักษณะอย่างไร
 - ก. ความขัดแย้งทางการเมืองเนื่องจากอุดมการณ์จะเพิ่มขึ้น
 - ข. การแข่งขันทางเศรษฐกิจมีอัตราสูงขึ้น
 - ค. การร่วมมือทางทหารจะมากขึ้น
 - ง. การสะสมอาวุธจะเพิ่มมากขึ้น
2. ข้อใดไม่ใช่ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
 - ก. การใช้เทคโนโลยีทางด้านคมนาคม
 - ข. การสนับสนุนให้ชาวต่างชาติซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์
 - ค. การแลกเปลี่ยนนักวิชาการเพื่อการวิจัยการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช
 - ง. การเจรจาตกลงระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพโซเวียตเกี่ยวกับการลดอาวุธ
3. หลักการสำคัญในการใช้วิธีทางการทูตและการเมืองแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศคือข้อใด
 - ก. คิวบิกกฎหมาย
 - ข. การตั้งศาลอนุญาโตตุลาการ
 - ค. การยินยอมหรือการประนีประนอม
 - ง. การตัดสินของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ
4. จากข้อตกลงระหว่างประเทศผ่านองค์กรในข้อใดที่ส่งผลกระทบต่อการเปิดระบบการค้าเสรีให้กระจายอย่างทั่วถึงทั่วโลกในปัจจุบัน

ก. EC	ข. GATT
ค. AFTA	ง. NAFTA
5. เหตุใดปัจจุบันองค์กรความร่วมมือทางทหารของโลกจึงหมดบทบาทความสำคัญลง
 - ก. การสิ้นเปลืองงบประมาณจำนวนมาก
 - ข. ยุคแห่งการเผชิญหน้าของสงครามเย็นยุติลง
 - ค. บทบาทของสหประชาชาติที่ให้อยู่เบื้องหลังการทหาร
 - ง. สถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมสงครามหมดความสำคัญ

(23)

6. ปัจจุบันบทบาทความร่วมมือขององค์กรระหว่างประเทศปรากฏในรูปแบบความร่วมมือด้านใดเป็นสำคัญ
 - ก. การทหาร
 - ข. เศรษฐกิจ
 - ค. ความมั่นคง
 - ง. อุดมการณ์การเมือง
7. องค์กรใดของสหประชาชาติที่มีหน้าที่รักษาสันติภาพ
 - ก. สำนักเลขาธิการ
 - ข. ศาลระหว่างประเทศ
 - ค. คณะมนตรีภาวะทรัสตี
 - ง. คณะมนตรีความมั่นคง
8. การจัดตั้งกลุ่มอาเซียนมีจุดประสงค์เพื่ออะไร
 - ก. สร้างสันติภาพให้แก่มพฐา
 - ข. สร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศสมาชิก
 - ค. ร่วมมือกันระหว่างประเทศสมาชิกในการกำหนดราคาสินค้าส่งออก
 - ง. ร่วมมือกันเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
9. ราคาน้ำมันในแต่ละประเทศนั้นขึ้นอยู่กับกลุ่มเศรษฐกิจใดเป็นผู้กำหนด
 - ก. กลุ่มโอเปค
 - ข. กลุ่มอาเซียน
 - ค. กลุ่มตลาดร่วมยุโรป
 - ง. กลุ่มการเงินระหว่างประเทศ
10. ทิศทางการเมืองระหว่างประเทศของไทยในอนาคตคือทุกข้อต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด
 - ก. การสร้างความร่วมมือระดับภูมิภาค
 - ข. เป็นสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศมากขึ้น
 - ค. สร้างความเป็นผู้นำในหมู่ประเทศเอเชียและแปซิฟิก
 - ง. ดำเนินนโยบายเป็นกลางทางการเมืองระหว่างประเทศ

(24)

แบบทดสอบสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชื่อ ชั้น เลขที่
คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ด้วยเหตุผลใดที่ทำให้ดินแดนเมโสโปเตเมียเป็นแหล่งสะสมอารยธรรมจากหลายชนเผ่าในระยะเวลาต่างๆ กัน
 - ก. มีความอุดมสมบูรณ์
 - ข. สามารถติดต่อได้ทั้ง 3 ทวีป
 - ค. เป็นศูนย์กลางการเผยแผ่ศาสนา
 - ง. เคยมีความเจริญทางด้านวิทยาการมาก่อน
2. ชาวอียิปต์โบราณสร้างปิรามิดขึ้นมาเพื่อเน้นหนักในเรื่องใด
 - ก. แสดงความจงรักภักดีต่อฟาโรห์
 - ข. รักษาพระศพของฟาโรห์ไม่ให้เน่าเปื่อย
 - ค. เป็นการสร้างงานระหว่างที่แม่น้ำไนล์ท่วม
 - ง. รักษาความเชื่อในเรื่องชีวิตหลังจากความตาย
3. มรดกทางวัฒนธรรมเรื่องใดที่เบิกทางให้มนุษย์สร้างสรรคงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 - ก. การค้นพบไฟ
 - ข. การค้นพบโลหะ
 - ค. การประดิษฐ์ตัวอักษร
 - ง. การสักรูปภาพตามฝาผนังห้อง
4. ข้อใดที่ไม่ถูกต้องเมื่อกล่าวถึงสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา
 - ก. เน้นความสามารถของปัจเจกชน
 - ข. เป็นยุคเชื่อมต่อและการสิ้นสุดของสมัยกลาง
 - ค. ฟื้นฟูแนวความคิดในการปกครองสมัยกรีก-โรมัน
 - ง. นิยมเลียนแบบความงามของธรรมชาติในงานศิลปะ
5. ข้อใดถูกต้องที่สุดเมื่อกล่าวถึงการดำเนินชีวิตของชาวอียิปต์และชาวกรีกโบราณ
 - ก. อียิปต์ไม่สนใจศาสนา กรีกเคร่งศาสนา
 - ข. อียิปต์เชื่อชีวิตในภพหน้า กรีกสนใจในชีวิตปัจจุบัน
 - ค. อียิปต์เชื่อในเหตุผล กรีกสนใจในอำนาจลึกลับทั้งหลาย
 - ง. อียิปต์นับถือฟาโรห์เป็นเทพเจ้าองค์เดียว กรีกนับถือเทพเจ้าหลายองค์

(25)

6. หากท่านได้พบอาคารปัจจุบันที่ก่อสร้างโดยใช้เทคนิคขุดเจาะเสาเข็มในดินประกอบในตัวอาคาร ท่านจะสรุปได้ว่า อาคารนั้นเลียนแบบศิลปะของชาติใด
 - ก. กรีก
 - ข. โรมัน
 - ค. อียิปต์
 - ง. ฟินีเซียน
7. ผลงานสร้างสรรค์ของศิลปินวัฒนธรรมกรีกสะท้อนให้เห็นลักษณะเฉพาะของชาวกรีกคือข้อใด
 - ก. ความไม่นิยมในปัจเจกบุคคล
 - ข. ความหมกมุ่นในเรื่องของศาสนา
 - ค. ความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ
 - ง. ความเป็นตัวของตัวเองและความรักในเสรีภาพ
8. ลักษณะสำคัญของสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการคือเรื่องใด
 - ก. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการของพวกอียิว
 - ข. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการของพวกกรีก-โรมัน
 - ค. การฟื้นฟูแนวคิดในเรื่องความยิ่งใหญ่ของพระเจ้า
 - ง. การฟื้นฟูแนวคิดในเรื่องสังคมคอมมิวนิสต์สมัยโบราณ
9. วรรณกรรมแบบโรแมนติคมีลักษณะเด่นอย่างไร
 - ก. ชี้นำความคิดและให้ความเพลิดเพลิน
 - ข. ใช้ภาษาและถ้อยคำสละสลวย มีเหตุผล
 - ค. แสดงความรู้สึกและจินตนาการอย่างเต็มที่
 - ง. งานเขียนที่เน้นอารมณ์ ความรู้สึก และการสะท้อนปัญหาสังคม
10. การสร้างงานศิลปะเริ่มแรกของมนุษยสมัยโบราณ มีจุดประสงค์เพื่ออะไรเป็นสำคัญ
 - ก. เพื่อความสวยงาม
 - ข. เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 - ค. เพื่อแข่งขันกันระหว่างกลุ่มต่างๆ
 - ง. เพื่อความอยู่รอดในการดำเนินชีวิต

(26)

11. เมื่อเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่อังกฤษแล้ว ผลที่ตามมาคือข้อใด
 - ก. ราคาสินค้าแพงขึ้น
 - ข. ทำให้เกิดการว่างงาน
 - ค. ทุกประเทศมุ่งปลูกฝ้ายเพื่อขายให้กับอังกฤษ
 - ง. เกิดการแสวงหาอาณานิคมมากขึ้นเพื่อหาวัตถุดิบ
12. หลักสำคัญของการปกครองแบบประชาธิปไตย คือข้อใด
 - ก. การปกครองในระบบรัฐสภา
 - ข. การปกครองโดยมีรัฐธรรมนูญ
 - ค. การเลือกตั้งและพรรคการเมือง
 - ง. อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน
13. ระบอบรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาได้รับอิทธิพลแนวความคิดของนักปรัชญาอเมริกันใด
 - ก. รูสโซ
 - ข. วอลแตร์
 - ค. จอห์น ล็อก
 - ง. มอนเตสกีเยอ
14. ข้อใดถูกต้องที่สุดเมื่อกล่าวถึงการปฏิวัติวิทยาศาสตร์
 - ก. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์ก่อให้เกิดการปฏิรูปศาสนา
 - ข. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์ก่อให้เกิดการปฏิวัติทางภูมิปัญญา
 - ค. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์เป็นผลของการปฏิวัติอุตสาหกรรม
 - ง. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์ทำให้คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ค้นพบทวีปอเมริกา
15. การปฏิวัติฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 มีความสำคัญต่อระบอบประชาธิปไตยอย่างไร
 - ก. มีการประกาศหลักสิทธิมนุษยชนและพลเมือง
 - ข. สถาปนาขึ้นการเปิดประชุมเรียกร้องการปฏิรูปทางการเมือง
 - ค. ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารปกครองประเทศ
 - ง. กษัตริย์ทรงสนับสนุนการปกครองระบบกษัตริย์ใต้รัฐธรรมนูญ

(27)

16. ประเทศเกาหลีและเวียดนาม ถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน เพราะความขัดแย้งทางด้านใด
- สังคม
 - ศาสนา
 - เศรษฐกิจ
 - อุดมการณ์ทางการเมือง
17. สงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงเมื่อใด
- ฮิตเลอร์ผู้นำลัทธิเผด็จการนาซีถูกสังหาร
 - อเมริกาทิ้งระเบิดปรมาณูที่เมืองฮิโรชิมาและนางาซากิ
 - สันนิบาตชาติจัดการเจรจาระหว่างประเทศมหาอำนาจ
 - ฝ่ายสัมพันธมิตรเรียกร้องให้มีการเจรจาสงบสงคราม
18. ความขัดแย้งระหว่างประเทศตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 1 จนถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 มีสาเหตุหลายประการ ยกเว้น ข้อใด
- การแข่งขันทางด้านขยายแสนยานุภาพ
 - การหาพันธมิตรที่เป็นชาติพันธมิตรเดียวกัน
 - การรักษาศักดิ์ศรีเกียรติยศของประเทศตน
 - การแข่งขันเพื่อหาแหล่งวัตถุดิบและตลาดการค้า
19. ข้อใดเป็นนิยามของสงครามเย็นที่สมบูรณ์ที่สุด
- คู่สงครามใช้ประเทศบริวารต่อสู้แทนตน
 - การแข่งขันการผลิตอาวุธเพื่อข่มขู่ฝ่ายตรงกันข้าม
 - รูปแบบของการต่อสู้ทางอุดมการณ์ของโลกเสรีและโลกคอมมิวนิสต์
 - การแย่งชิงผลประโยชน์ทางการเมืองระหว่างโลกเสรี และโลกคอมมิวนิสต์
20. สงครามครั้งใดทำให้ชาติมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาต้องแพ้สงคราม
- สงครามเกาหลี
 - สงครามเวียดนาม
 - สงครามเกาะฟอล์กแลนด์
 - สงครามอิรักยึดครองคูเวต

(28)

21. จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดขององค์การสหประชาชาติ คือข้อใด
- ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน
 - ส่งเสริมกฎหมายระหว่างประเทศ
 - ช่วยบูรณะประเทศที่เสียหายเพราะสงคราม
 - สร้างไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ
22. ข้อใดเป็นสาเหตุที่ทำให้องค์การสันนิบาตชาติ ทำงานไม่ประสบความสำเร็จจริง
- ไม่มีเงินงบประมาณเป็นของตนเอง
 - มักตกอยู่ใต้อิทธิพลของพวกเผด็จการฟาสซิสต์และนาซี
 - ต้องเอนเอียงเข้าหาสหรัฐอเมริกาเพราะสำนักงานใหญ่อยู่ในนิวยอร์ก
 - มหาอำนาจใช้อิทธิพลบังคับให้สันนิบาตชาติเป็นเครื่องมือในทางการเมืองของตน
23. การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างประเทศนิยมใช้วิธีการใดก่อนเป็นอันดับแรก
- การไกล่เกลี่ย
 - การเป็นคนกลาง
 - การเจรจาโดยตรง
 - การประนีประนอม
24. จุดประสงค์ที่เหมือนกันในการรวมกลุ่มของกลุ่มอาเซียนและกลุ่มตลาดร่วมยุโรป คือข้อใด
- เพื่อให้เกิดอำนาจการต่อรอง
 - เพื่อผลประโยชน์ของสมาชิกในกลุ่ม
 - เพื่อยกเลิกภาษีศุลกากรในกลุ่มสมาชิก
 - เพื่อส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกมีการพัฒนาเศรษฐกิจไปในทิศทางเดียวกัน
25. ลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่เหมือนกันของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้แก่ข้อใด
- มีสินค้าต่างชนิดกัน
 - มีสินค้าราคาต่างกัน
 - อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน
 - มีวัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกัน

เฉลยแบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

แบบฝึกหัดเรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

1. ข	2. ค	3. ก	4. ข	5. ง
6. ก	7. ข	8. ง	9. ก	10. ค

แบบฝึกหัดเรื่อง ความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

1. ค	2. ก	3. ก	4. ก	5. ง
6. ก	7. ข	8. ก	9. ก	10. ง

แบบฝึกหัดเรื่อง เหตุการณ์สำคัญที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของมนุษยชาติในภูมิภาคต่างๆ ของโลก

1. ก	2. ง	3. ข	4. ก	5. ค
6. ก	7. ง	8. ก	9. ค	10. ง

แบบฝึกหัดเรื่อง เหตุการณ์ที่เป็นความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก

1. ก	2. ข	3. ค	4. ข	5. ก
6. ก	7. ค	8. ข	9. ก	10. ข

แบบฝึกหัดเรื่อง แนวทางประสานประโยชน์ในการสร้างสันติภาพของโลก

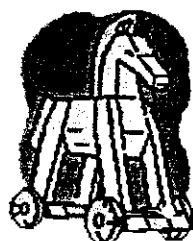
1. ข	2. ง	3. ค	4. ข	5. ข
6. ข	7. ง	8. ง	9. ก	10. ค

แบบทดสอบสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

1. ก	2. ง	3. ค	4. ง	5. ข
6. ข	7. ง	8. ข	9. ค	10. ง
11. ง	12. ง	13. ง	14. ข	15. ง
16. ง	17. ข	18. ข	19. ค	20. ข
21. ง	22. ง	23. ค	24. ง	25. ค

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เรียบเรียงโดย

จันทร์ฉาย ศรีขวัญ

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทนำ	ข
เนื้อหาสาระ	
บทที่ 1 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	1
บทที่ 2 ความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	8
บทที่ 3 เหตุการณ์สำคัญที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของมนุษยชาติในภูมิภาคต่างๆ ของโลก	17
บทที่ 4 เหตุการณ์ที่เป็นความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก	24
บทที่ 5 แนวทางการประสานประโยชน์ในการสร้างสันติภาพของโลก	42
บรรณานุกรม	52

บทนำ

เนื้อหาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้
ประกอบการเล่นเกมประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งวิเคราะห์มาจาก
มาตรฐานการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ดังนี้

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจ ความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทาง
ประวัติศาสตร์และสามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล มา
วิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่
ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและ
สามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความ
ภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ผลจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและเนื้อหา
สาระ ต่อไปนี้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ได้แก่

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของภูมิภาคของโลก ที่
แสดงความสัมพันธ์ในการต่อเนื่องของเวลา
2. ยกเหตุการณ์ อธิบายและวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในภูมิภาคต่าง ๆ ที่มี
ผลกระทบต่อการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของโลก
3. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือ ความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ
ของมนุษยชาติและผลกระทบที่มีต่อประเทศไทยและต่างประเทศ
4. วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เป็นความร่วมมือ ความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก
รวมทั้งเหตุการณ์ปัจจุบัน

(ง)

เนื้อหาสาระในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระ ดังนี้

1. การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
2. ความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
3. เหตุการณ์สำคัญที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของมนุษยชาติ
 ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก
4. เหตุการณ์ที่เป็นความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก (รวมทั้งเหตุการณ์ปัจจุบัน)
5. แนวทางประสานประโยชน์ในการสร้างสันติภาพของโลก

บทที่ 1

การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. ยุคก่อนประวัติศาสตร์ หมายถึง สมัยก่อนที่มนุษย์จะรู้จักประดิษฐ์ตัวอักษร เริ่มตั้งแต่มีมนุษย์จนถึงสมัยยุคหินใหม่ ซึ่งแบ่งได้ 3 ยุคต่อไปนี้

ยุคหินเก่า มนุษย์จะดำรงชีพแบบนายพราน มีชีวิตอยู่ด้วยการพึ่งพาธรรมชาติมาก ต้องเผชิญกับสถานะการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ เช่น ฝนตก น้ำท่วม พายุ แผ่นดินไหว และภูเขาไฟระเบิด โดยไม่เข้าใจว่าปรากฏการณ์ธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงของชีวิตเกิดขึ้นได้อย่างไร อาศัยอยู่ตามถ้ำมีเครื่องมือหินอย่างหยาบ เริ่มรู้จักใช้ไฟ มีพิธีฝังศพ เริ่มเกิดพิธีกรรมความเชื่อทางศาสนา

ยุคหินกลาง มนุษย์เริ่มสร้างที่พักอาศัย เครื่องมือเครื่องใช้ยังทำด้วยหิน หากแต่ฝีมือประดิษฐ์เรียบร้อมากกว่าเดิม รู้จักตัดไม้ด้วยขวานหินมีด้าม ทำสรนุสำหรับล่าสัตว์ รู้จักจับปลาด้วยเครื่องมือคล้ายแห เริ่มรู้จักเลี้ยงสัตว์ และทำการเกษตรกรรมอย่างง่าย ๆ เริ่มรู้จักปั้นหม้อไหหยาบๆ ด้วยดินเหนียวตากแห้ง

ยุคหินใหม่ มนุษย์ในยุคนี้เปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตจากการแสวงหาอาหารตามธรรมชาติมาเป็นการผลิตได้เอง ซึ่งทำให้มนุษย์รู้จักกักตุนและสำรองอาหารและเริ่มมีความคิดที่จะควบคุมและเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมต่างๆ เครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคนี้ยังคงทำจากหิน เขาสัตว์ และกระดูกสัตว์ แต่มีการพัฒนาปรับปรุงให้ประณีต สะดวกสบายในการใช้สอยมากขึ้น การค้นพบหินทรายทำให้สามารถทำเครื่องมือ เครื่องใช้ที่มีคม มีประสิทธิภาพการใช้สอยมากขึ้น ความสามารถในการดัดแปลงเครื่องมือเครื่องใช้นี้ ทำให้บางคนเรียกยุคนี้ว่า “ยุคหินขัด” มนุษย์ในยุคนี้รู้จักใช้เครื่องนุ่งห่ม มีการทอผ้า ทำเครื่องปั้นดินเผาเพื่อเก็บอาหาร รู้จักนำสิ่งของมาเสียดสีกันเพื่อให้เกิดไฟ รู้จักกระดานเลื้อน และเรือสำหรับเดินทางทั้งทางบกและทางน้ำ มีการนำสุนัขมาเลี้ยงเพื่อช่วยระวังภัย และช่วยในการล่าสัตว์ สุนัขได้ชื่อว่าเป็นสัตว์เลี้ยงของมนุษย์ด้วย

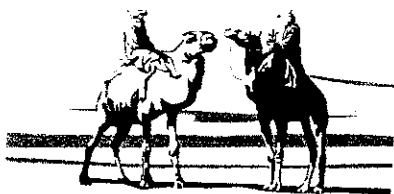
หม้อสามขา

(2)

2. ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ สมัยประวัติศาสตร์ยุคโบราณเป็นสมัยที่มนุษย์รู้จักประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้เป็นเครื่องสื่อความหมายต่างๆ ตามที่มนุษย์ต้องการ ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ ได้แก่

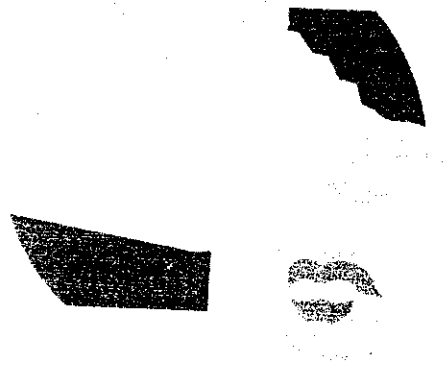
อียิปต์ มีศูนย์กลางอยู่ที่ลุ่มแม่น้ำไนล์ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่หล่อเลี้ยงสังคม อียิปต์เกิดเมื่อประมาณ 4,000 ปีก่อนคริสตกาล มีการพัฒนาการทางสังคมนับตั้งแต่ยุคหินใหม่ เป็นความเจริญของชุมชนเกษตรกรรม เนื่องจากการที่แม่น้ำไนล์ไหลท่วมล้นฝั่งทุกปี ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ร่วมมือกันสร้างทำนบกั้นน้ำ ขยายพื้นที่เพาะปลูกและขุดคลองระบายน้ำ ความจำเป็นในการรวมหมู่กันทำงานนี้ ทำให้เกิดการรวมตัวกันเป็นหมู่บ้าน โดยมีการคัดเลือกหัวหน้าหมู่บ้านเป็นผู้ปกครอง และเมื่อสังคมเกษตรกรรมนี้เจริญขึ้น หมู่บ้านก็ขยายใหญ่ขึ้น จนพัฒนาเป็นเมืองหรือจังหวัดที่เรียกว่า โนมิส ต่อมาเกิดการรวมตัวกันของโนมิสต่างๆ ขึ้นเป็นรัฐ แล้วสถาปนาราชวงศ์ขึ้นปกครองอียิปต์ ตำแหน่งผู้ปกครองสูงสุดหรือกษัตริย์ของอียิปต์เรียกว่า ฟาโรห์ ซึ่งมีฐานะเป็นทั้งกษัตริย์และเทพเจ้าในเวลาเดียวกัน เพราะชาวอียิปต์เชื่อว่า ฟาโรห์ คือ เทพเจ้าจุติลงมา สังคมอียิปต์แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นสูง ได้แก่ พระและขุนนาง ชั้นกลาง ได้แก่ พ่อค้า และช่างฝีมือ และชั้นต่ำ ได้แก่ ประชาชนส่วนใหญ่ กสิกรและทาส ซึ่งพวกนี้จะถูกบังคับใช้แรงงาน อียิปต์รุ่งเรืองมากทางวิชาการต่างๆ สามารถประดิษฐ์อักษรภาพ หรืออักษรเขียนโรกลีฟฟิคขึ้นใช้ อักษรภาพนี้เริ่มวิวัฒนาการจากภาพมาเป็นตัวอักษร ในระยะแรกบันทึกลงบนแผ่นหิน ต่อมาจึงบันทึกลงบนกระดาษปาปิรุส

(3)

เมโสโปเตเมีย เป็นดินแดนที่อยู่ระหว่างแม่น้ำ 2 สาย คือ แม่น้ำไทกริส และ ยูเฟรติส ความอุดมสมบูรณ์ในบริเวณนี้เป็นสิ่งดึงดูดให้ผู้คนหลายเผ่าพันธุ์กลับเปลี่ยนเข้ามาอยู่อาศัย ที่สำคัญ ได้แก่

ชนชาติสุเมเรียน เป็นชนกลุ่มแรกที่เข้ามาสร้างความเจริญให้แก่บริเวณนี้ บริเวณที่พวกสุเมเรียนเข้ามาอยู่ในตอนแรกคือ บริเวณตอนใต้ของบาบิโลเนียติดกับอ่าวเปอร์เซีย ชุมชนสุเมเรียนพัฒนามาจากหมู่บ้านในยุคหินใหม่ การรวมตัวกันของชุมชนเนื่องมาจากความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันทำงานด้านชลประทาน การปกครองระยะแรกปกครองโดยที่ประชุมของพลเมืองชาย ต่อมาขยายเป็นชุมชนวัด อำนาจการปกครองชุมชนจึงมีศูนย์กลางอยู่ที่สถาบันพระ เมื่อชุมชนขยายตัวมากขึ้น ชุมชนวัดเล็กๆ ก็ได้พัฒนาขึ้นเป็นนครรัฐ แต่ละนครรัฐมีการปกครองภายในแบบประชาธิปไตย มีการแบ่งชนชั้นในสังคมเหมือนอียิปต์ นอกจากสุเมเรียนแล้วยังมีชนชาติต่างๆ ที่เข้ามาอาศัยอยู่ ได้แก่ อัสซีเรียน บาบิโลเนียน เปอร์เซีย คาลเดียล ฟินีเซียน

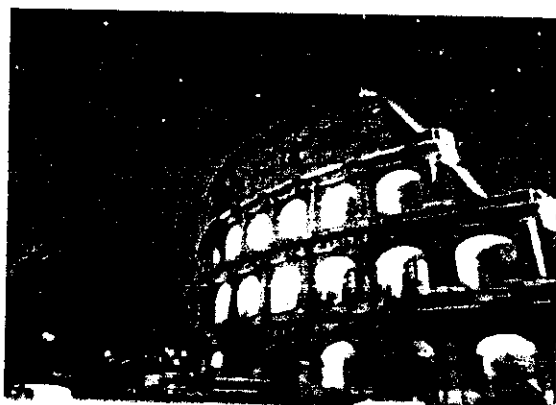
กรีก เป็นดินแดนที่อยู่บนคาบสมุทรบอลข่าน ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและบริเวณใกล้เคียง ปัจจุบันคือประเทศกรีซ วัฒนธรรมกรีกได้รับการยกย่องว่าเป็นสุดยอดของวัฒนธรรมโลกที่มีอิทธิพลต่ออารยธรรมของยุโรปในสมัยต่อมา สภาพสังคมชาวกรีกได้รับถ่ายทอดวัฒนธรรมไมนวนจากเกาะครีตในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน สังคมของชาวกรีกประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพมาก จนได้รับการยกย่องว่าเป็นแม่แบบของประชาธิปไตยโลก การปกครองเป็นแบบนครรัฐอิสระ มีเอเธนส์เป็นศูนย์กลางความเจริญ ศูนย์กลางของนครรัฐอยู่ที่อะโครโพลิสบนเนินเขาใจกลางเมือง ชาวกรีกมีความเจริญทางการค้าพาหนะทะเลทำรายได้เงินตราและการรับรู้วิทยาการต่างๆ จากโลกภายนอก ทำให้ชาวกรีกเป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างขวางอยากรู้อยากเห็น เชื่อมั่นในเหตุผลและดุลยพินิจของตน ซึ่งเรียกว่ามนุษยนิยม แม้กระนั้นชาวกรีกก็ยังนับถือเทพเจ้าสูงสุดคือ ซีอุส

เทพเจ้าซีอุส

(4)

โรมัน อาณาจักรโรมันมีศูนย์กลางอยู่บนคาบสมุทรอิตาลี มีกรุงโรมเป็นเมืองหลวงแห่งความเจริญ จักรวรรดิโรมันรุ่งเรืองและทรงอำนาจแผ่แสนยานุภาพออกไปทั่วยุโรปใต้และเอเชียไมเนอร์ แม้จะรับอิทธิพลวัฒนธรรมจากกรีกแต่ก็ได้พัฒนาจนมีวัฒนธรรมที่มีแบบฉบับของตนเอง สภาพสังคม ชาวโรมันสืบทอดวัฒนธรรมมาจากกรีกและชาวอีทรัสกัน ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองของคาบสมุทรอิตาลี โรมันเป็นรัฐทหารใช้การปกครองแบบนครรัฐในระยะแรก ต่อมาเปลี่ยนเป็นแบบสาธารณรัฐที่เข้มงวด ชนชั้นปกครองเป็นพวกขุนนาง ปกครองแบบอภิสิทธิ์ชนที่เรียกว่าระบบอภิชนาธิปไตย ภายหลังเปลี่ยนมาปกครองแบบกษัตริย์ ชาวโรมันเป็นนักปฏิบัติพัฒนาวัฒนธรรมของชนชาติอื่นมารับใช้ตนแล้วมุ่งสร้างระเบียบวินัย ความแข็งแกร่ง และอำนาจ

สนามกีฬากรุงโรม

3. ประวัติศาสตร์ยุคกลาง เริ่มตั้งแต่อาณาจักรโรมันล่มสลายลงในปีค.ศ. 476 เพราะการรุกรานของอนารยชนเผ่าเยอรมัน จากนั้นศาสนาคริสต์เข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของประชาชนอย่างมาก สมัยกลางสิ้นสุดลงเมื่อเริ่มมีการปฏิวัติวิทยาศาสตร์และการปฏิวัติอุตสาหกรรม สมัยนี้เป็นสมัยที่ยุโรปแตกเป็นอาณาจักรเล็กๆ ปกครองกันแบบกระจายอำนาจ เกิดอาณาจักรต่างๆ มากมาย ซึ่งต่อมาจะพัฒนาเป็นรัฐชาติ ระบอบการปกครองเป็นแบบกษัตริย์ แต่อำนาจอยู่กับขุนนางมากกว่า สภาพสังคมขาดความมั่นคงมีศึกสงครามมากมาย ประชาชนต้องหาความคุ้มครองจากขุนนางเกิดระบบอุปถัมภ์และศักดินาในยุโรป สภาพสังคมที่วุ่นวายทำให้ประชาชนหันมาพึ่งพาศาสนาคริสต์ เพื่อปลอบประโลมใจ ส่งผลให้สถาบันสันตะปาปาและคริสตจักรทรงอำนาจและมีอิทธิพลอย่างมากประชาชนมีชีวิตอยู่ด้วยความหวังว่าจะไปเสวยสุขกับพระเจ้าบนสวรรค์หรือมุ่งหวังชีวิตที่ดีกว่าในภพหน้า สภาพเศรษฐกิจของสมัยกลางขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม ทรัพยากรที่สำคัญของสมัยนี้คือ ที่ดินและแรงงาน เนื่องจากการสะสมทุนยังมีน้อย อำนาจทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับขุนนาง เนื่องจากขุนนางจะครอบครองที่ดินเป็นจำนวนมาก และจัดสรรให้แก่ผู้ที่ไม่มียี่สิบดินไปทำมาหากิน โดยมีข้อตกลงเกี่ยวกับผลประโยชน์ระหว่างกัน เช่น ค่าเช่า ภาษี

(5)

ผลิต หรือการได้รับความคุ้มครอง จากการที่ผลิตตกเป็นของขุนนางพวกทาสติดที่ดินจึงมิได้มีการปรับปรุงการเพาะปลูก การผลิตจะผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการให้ชุมชนของตน ทำให้ไม่มีการติดต่อแลกเปลี่ยนสินค้ากับชุมชนอื่นๆ สภาพการเมืองการปกครอง เป็นลักษณะการปกครองที่ขึ้นอยู่กับข้อตกลงหรือพันธะระหว่างเจ้าของที่ดินกับผู้รับมอบให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน เป็นผลให้บรรดาพวกขุนนางมีสิทธิ์บังคับบัญชาประชาชนทั่วไปได้ อำนาจอธิปไตยกลางดินแดนต่างๆ จึงหมดไป โดยขุนนางจะมีอำนาจเข้าแทนที่ ขุนนางในยุคกลางมี 3 หน้าที่ คือเป็นผู้นำฝ่ายทหาร เป็นผู้บริหารการปกครอง และเป็นเจ้าของที่ดินเพื่อการเกษตร

4. ประวัติศาสตร์ยุคใหม่ สมัยใหม่เริ่มตั้งแต่คริสต์วรรษที่ 15 หลังจากศาสนาคริสต์เริ่มเสื่อมอิทธิพลได้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมและวัฒนธรรมอย่างมากภายในยุโรป ดังนี้

1. ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ อันเนื่องจากการค้นคว้าทางด้านการค้าที่เกิดขึ้นตามเมืองต่างๆ ทั่วยุโรปเป็นผลให้ระบบฟิวดัลในชนบทเริ่มเสื่อมลง ขุนนางถูกลดบทบาทลงไป พ่อค้าชนชั้นกลางจะมีอิทธิพลขึ้นมาแทนที่ในฐานะที่เป็นผู้กุมภาวะเศรษฐกิจ

2. พระมหากษัตริย์เริ่มรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางมากขึ้น ทั้งนี้จากความเจริญด้านการค้าเป็นผลให้เกิดชนชั้นกลาง ได้แก่ พวกพ่อค้า และผู้ประกอบการอาชีพที่ใช้ความรู้ เช่น แพทย์ นักกฎหมาย ฯลฯ พวกนี้จะมีบทบาทในการสนับสนุนอำนาจของกษัตริย์ต่อต้านขุนนางครองแคว้นและรวบรวมแคว้นเล็กแคว้นน้อยต่างๆ จัดตั้งเป็นประเทศชาติ ทำให้เกิดรูปแบบการปกครองที่รัฐบาลกลางมีอำนาจ และความรู้สึกร่วมเกี่ยวกับความเป็นชาติเดียวกันขึ้น

3. ความต้องการแสวงหาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน และความต้องการแสวงหาความรู้ที่นอกเหนือไปจากโลกของศาสนาคริสต์ ทำให้ผู้คนเริ่มเปลี่ยนแปลงสภาพการดำรงชีวิตและความเชื่อของตน โดยเริ่มหันไปศึกษาความเจริญในสมัยโบราณ จะเห็นได้ว่าในตอนปลายสมัยกลางต่อเนื่องกับต้นสมัยใหม่จะเกิดการฟื้นฟูศิลปวิทยา เกิดแนวความคิดแบบมนุษยนิยม ซึ่งให้ความสำคัญต่อคุณค่าของมนุษย์โลกทัศน์ของประชาชนเริ่มเปลี่ยนแปลงไป เกิดการแบ่งแยกระหว่างอำนาจทางอาณาจักรกับศาสนจักรขึ้น

4. ความเจริญก้าวหน้าของการปฎิวัติวิทยาศาสตร์ นำไปสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรป ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมอย่างใหญ่หลวงของยุโรปและโลก

(6)

การแบ่งช่วงเวลา ประวัติศาสตร์สมัยใหม่ แบ่งได้เป็น 2 ช่วงคือ

ประวัติศาสตร์สมัยใหม่ช่วงแรก มีเหตุการณ์ที่สำคัญ ดังนี้

1. การฟื้นฟูศิลปวิทยา มีศูนย์กลางอยู่ที่อิตาลีตอนเหนือ ซึ่งเป็นบริเวณแรกๆ ที่ฟื้นตัวทางการค้า ในตอนปลายยุคกลางเป็นระยะที่ยุโรปพยายามฟื้นฟูศิลปวิทยาการต่างๆ ของกรีกและโรมันกลับมาอีกครั้งหนึ่ง การฟื้นฟูครั้งนี้เกิดขึ้นท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุโรปที่สำคัญ 2 ประการคือ การขยายตัวของชนชั้นกลางและความเสื่อมของศาสนาคริสต์

2. การสำรวจและการค้นพบดินแดนใหม่ การขยายตัวทางการค้าระหว่างเอเชียและยุโรปที่เพิ่มมากขึ้นในปลายสมัยกลาง โดยอาศัยเส้นทางผ่านตะวันออกกลาง ทำให้พ่อค้าอิตาลีที่อยู่ระหว่างเส้นทางการค้าได้ผลประโยชน์อย่างมากเพราะคุมเส้นทางการค้าในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เกือบหมด สินค้าที่สำคัญคือ เครื่องเทศ อังกฤษ ฝรั่งเศส โปรตุเกส สเปน ฮอลันดา จึงพยายามทำลายการผูกขาดนี้และมุ่งค้าขายกับเอเชียโดยตรง บรรดาชาติเหล่านี้จึงออกสำรวจแสวงหาเส้นทางเดินเรือใหม่สู่เอเชียผลที่ตามมาก็คือ การค้นพบดินแดนใหม่ที่ชาติตะวันตกไม่เคยรู้จักมาก่อน ที่สำคัญได้แก่ การค้นพบทวีปอเมริกาของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส เมื่อ ค.ศ. 1492 สมัยนี้บางทีเรียกว่า สมัยแห่งการค้นพบ

3. การปฏิรูปศาสนา เกิดขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 16 อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการประพฤติผิดศีลธรรม การไม่ปฏิบัติตามคำสอนของบรรดาพวงพระต่างๆ สันตะปาปาบางองค์เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับทางด้านการเมืองมากไป ความร่ำรวยของศาสนจักรนำไปสู่การละโมภและคอร์รัปชัน ดังนั้นจึงมีผู้ต้องการปฏิรูปศาสนาให้บริสุทธิ์ผุดผ่อง การฟื้นฟูศิลปวิทยามีส่วนทำให้คนมีอิสระมากขึ้นในการตั้งข้อสงสัยศาสนจักรและคำสอนต่างๆ

4. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์และยุคแห่งเหตุผล ซึ่งจะได้อธิบายในเรื่องเหตุการณ์สำคัญที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของมนุษยชาติในภูมิภาคต่างๆ ของโลก

ประวัติศาสตร์สมัยใหม่ช่วงหลัง มีเหตุการณ์ที่สำคัญ ดังนี้

1. การปฏิวัติอุตสาหกรรมซึ่งเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกที่ประเทศอังกฤษ แล้วต่อมาขยายอิทธิพลเข้าไปในยุโรปและอเมริกา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของยุโรปอย่างใหญ่หลวง

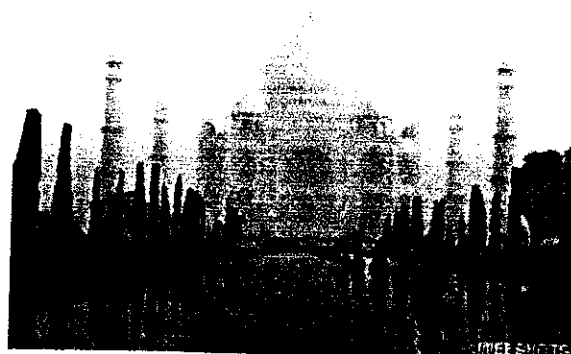
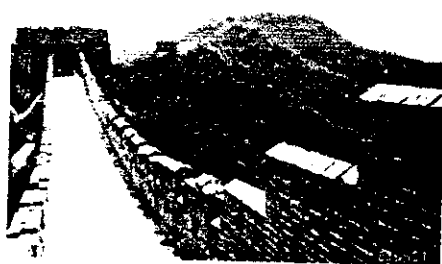
2. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมอย่างเด่นชัดคือ การเกิดชนชั้นกลางและกรรมกรอันเป็นผลมาจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม ชนชั้นทั้งสองนี้จะร่วมกันสร้างสังคมและวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย

(7)

3. การเติบโตของแนวคิดเสรีนิยม คือแนวคิดที่เน้นเรื่องสิทธิและเสรีภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมเกิดควบคู่มากับการกำเนิดของชนชั้นกลาง แนวคิดเสรีนิยมนำไปสู่การแข่งขัน การเรียกร้องสิทธิความเสมอภาคในการดำเนินชีวิต เกิดการเลื่อนชั้นและฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

4. การเติบโตของแนวคิดสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซีส ซึ่งต้องการยกเลิกการเอารัดเอาเปรียบ กดขี่ขูดรีดทางเศรษฐกิจของชนชั้นนายทุนที่กระทำต่อชนชั้นกรรมกรผู้ยากไร้ โดยเสนอการยึดทรัพย์จากคนรวยมาให้คนยากจน ให้รัฐเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมด ไม่มีกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล แนวคิดสังคมนิยมจะพบได้ในโซเวียตและจีนนำไปสู่การเกิดลัทธิคอมมิวนิสต์

5. การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คน เปลี่ยนจากชีวิตเกษตรกรรมเป็นกรรมกรในเมือง สภาพสังคมเปลี่ยนจากชนบทเป็นเมือง จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นเกิดปัญหาสังคมตามมา เกิดลัทธิบริโภคนิยม

บทที่ 2

ความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมของแต่ละยุคแต่ละสมัย ดังนี้

สมัยก่อนประวัติศาสตร์ แบ่งได้เป็น 3 ยุคดังนี้

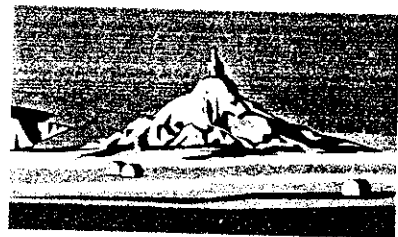
1. ยุคหินเก่า งานศิลปะเป็นจิตรกรรมฝาผนังรูปสัตว์ป่าเป็นส่วนใหญ่ มีภาพเกี่ยวกับความเชื่อพิธีกรรมและการบวงสรวงเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการล่าสัตว์ ผลงานจิตรกรรมสำคัญคือ ภาพวาดรูปสัตว์บนฝาผนังถ้ำอльтаมิรา ประเทศสเปนของมนุษย์เผ่าโครมันยอง
2. ยุคหินกลาง มนุษย์รู้จักปั้นหม้อไหอย่างหยาบๆ ด้วยดินเหนียวตากแห้ง ส่วนงานจิตรกรรมเริ่มมีภาพมนุษย์ปะปนกับสัตว์ แสดงการล่า การต่อสู้ ภาพเกี่ยวกับพิธีกรรมต่างๆ
3. ยุคหินใหม่ ศิลปกรรมที่เด่นในยุคนี้ คือ เครื่องประดับ เครื่องปั้นดินเผาและการสร้างอนุสาวรีย์หินตั้งที่มีชื่อเสียง คือ สโตนเฮนจ์ ในอังกฤษ เชื่อว่าสร้างเพื่อใช้คำนวณทางดาราศาสตร์ พิธีกรรมทางศาสนา บวงสรวงดวงอาทิตย์

(9)

สมัยประวัติศาสตร์ หมายถึงสมัยที่มนุษย์เริ่มรู้จักประดิษฐ์ตัวอักษรเมื่อประมาณ 5,000 ปีมาแล้วแบ่งออกเป็นสมัยต่าง ๆ คือ สมัยโบราณ ประกอบด้วยอาณาจักรอียิปต์ เมโสโปเตเมีย กรีกและโรมัน ซึ่งมาสิ้นสุดเมื่ออาณาจักรโรมันถูกทำลายในปี ค.ศ. 476

อียิปต์ มีความเชื่อในเรื่องอำนาจของฟาโรห์และเทพเจ้าต่างๆ เชื่อเกี่ยวกับชีวิตในโลกหน้าหลังจากที่ตายไปแล้วว่าคนจะต้องเกิดอีกเมื่อถึงวันสิ้นโลก และเชื่อว่าทุกคนมีร่างกายและวิญญาณเป็นส่วนประกอบอันสำคัญ ส่วนศิลปกรรมมีลักษณะมั่นคง ทึบตัน ทนทานถาวร เพื่อที่จะอยู่ได้นับเป็นพัน ๆ ปี รองจนถึงวันสิ้นโลก และเชื่อว่าทุกคนมีร่างกายและวิญญาณเป็นส่วนประกอบอันสำคัญ ผลงานที่สำคัญได้แก่ การก่อสร้างปิรามิด ใหญ่ที่สุด คือ ปิรามิดที่เมืองกิเซห์ การก่อสร้างวิหารคาร์นัค วิหาร อาบูซิมเบล และเสาหินโอเบลิสก์รวมทั้งสฟิงซ์ มีการทำมัมมี่ด้วยความเชื่อว่ามนุษย์ต้องกลับมาเกิดอีก

(10)

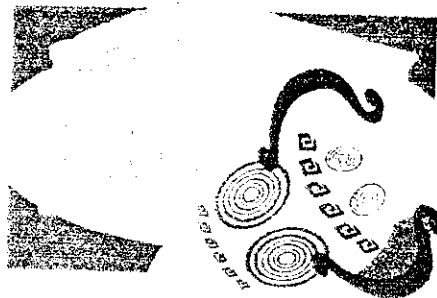
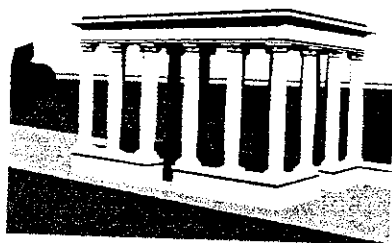
เมโสโปเตเมีย เป็นดินแดนที่อยู่ระหว่างแม่น้ำไทกริสและยูเฟรติส ปัจจุบันอยู่ในประเทศอิรัก ประกอบด้วยวัฒนธรรมของชนหลายเผ่า เช่น สุเมเรียน อัสซีเรียน บาบิโลเนียน เปอร์เซีย คาลเดียน ฟินีเซียน

ประชาชนเชื่อในอำนาจของเทพเจ้าตามธรรมชาติ เคารพดวงดาว แม่น้ำ และปรากฏการณ์ตามธรรมชาติอื่นๆ ที่ยังหาคำตอบไม่ได้เท่าๆ กับเชื่อในสิ่งที่มีเหตุผล เชื่อพระและเชื่อชีวิตในปัจจุบันมากกว่าอีิปต์ ศิลปกรรมมีลักษณะใหญ่ ทึบตัน ทางด้านสถาปัตยกรรมนิยมสร้างสิ่งก่อสร้างให้สูงคล้ายภูเขาที่เรียกว่า ซิกกูรัต รู้จักใช้โครงสร้างแบบโค้งกลมตามหน้าวิหาร ประติมากรรมส่วนมากเป็นแบบลอยตัว มีการประดิษฐ์อักษรลิ่มหรือคูนiform ของชาวสุเมเรียน ชนชาติบาบิโลเนียนได้ให้กำเนิดกฎหมายฉบับแรกของโลกคือประมวลกฎหมายของพระเจ้าฮัมมูราบี ชาวอัสซีเรียน งานสร้างสรรค์ที่สำคัญคือ ภาพสลักนูนต่ำแสดงการล่าสัตว์และการเริ่มใช้ประตูโค้ง

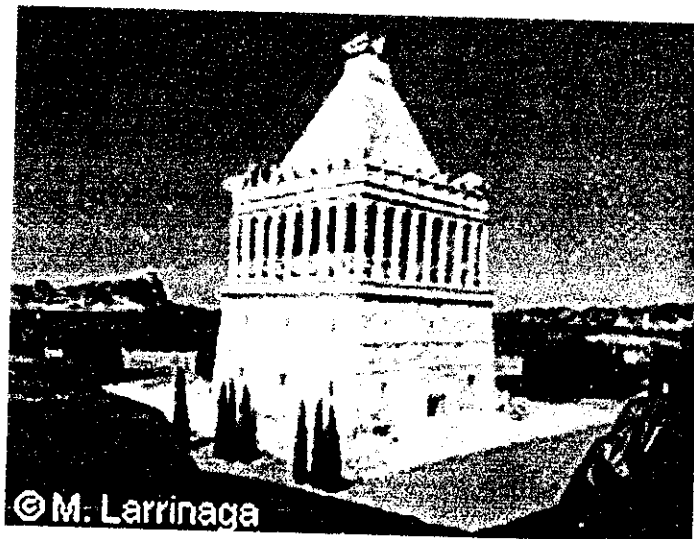
กรีก งานสร้างสรรค์ของกรีกแบ่งได้เป็น 2 ยุคดังนี้

ยุคเฮเลนิก มีศูนย์กลางอยู่ที่เอเธนส์ เป็นยุคของศิลปะที่สะท้อนศิลปะกรีกบริสุทธิ์อย่างแท้จริง ศิลปะยุคเฮเลนิกแบ่งเป็น 3 แบบคือ 1. ดอริก มีลักษณะโคนเสาใหญ่แล้วเรียวขึ้นไปจนถึงยอดหัวเสาตัดเรียบ 2. ไอโอนิก มีลักษณะเด่นคือ แผ่นหินประกอบหัวเสาเป็นรูปโค้งย้อยม้วนลงมาทั้งสองข้างเหมือนกันหอย 3. โครินเธียน ลักษณะหัวเสานิยมประดับประดาด้วยลวดลายต่างๆ ด้านสถาปัตยกรรม ได้แก่ วิหารพาร์เธนอน ด้านประติมากรรม เน้นการแสดงลีลาของร่างกายเพราะถือเป็นเรื่องงาม งานสำคัญคือ เทพวินัส เทพเจ้าซิวส นักขว้างจักรของไมรอน ด้านวรรณกรรม ได้แก่ มหากาพย์อีเลียดและโอดิสซีย์ของโฮเมอร์

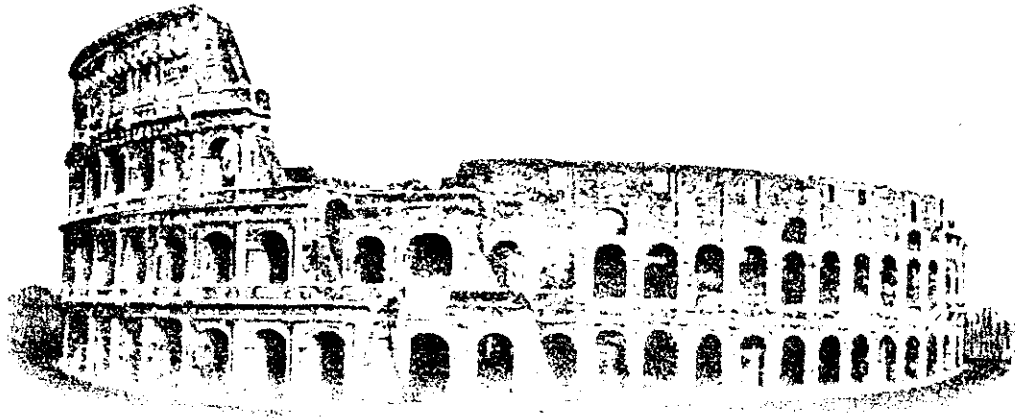

(11)

ยุคเฮเลนีสติก เป็นศิลปะกรีกผสมศิลปะตะวันออก มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองอเล็กซานเดรียบนชายฝั่งแอฟริกา มีลักษณะเด่นคือ นิยมความโอ่อ่า ฟูมเฟื่อย การก่อสร้างนิยมมีลวดลายมากไม่เหมือนสมัยเฮเลนิกที่นิยมความเรียบง่าย

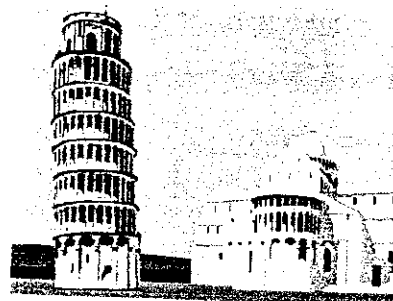
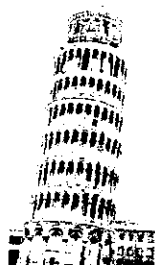
โรมัน งานสร้างสรรค์จะได้รับอิทธิพล แนวคิดและแบบอย่างจากศิลปะของชาวอิทรัสกันและศิลปะกรีก แต่ได้นำมาประยุกต์ให้เป็นของตนเองเน้นการใช้สอยเช่น โคลอสเซียม และวิหารแพนธีออน ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะเด่นคือ การสร้างอาคารโค้งกลมและรูปโดม ซึ่งนับว่าเป็นการแก้ปัญหาทางด้านโครงสร้างและการรับน้ำหนักของหลังคาได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ชาวโรมันยังเชื่อในชัยชนะและความกล้าหาญของชีวิตปัจจุบัน ดังนั้นศิลปกรรมทุกแขนงจึงแสดงถึงความเข้มแข็ง กล้าหาญและชัยชนะ รวมทั้งความอุดมสมบูรณ์ของร่างกาย ดังนั้นชาวโรมันจึงนิยมสร้างสถาปัตยกรรมสาธารณะ เช่น โคลอสเซียมซึ่งใช้เป็นสนามกีฬากลางแจ้ง เป็นต้น

สนามกีฬากรุงโรม

สมัยกลาง เป็นสมัยที่ศาสนาคริสต์มีอิทธิพลครอบงำยุโรป งานศิลปะจึงเป็นไปเพื่อศาสนา ศาสนาคริสต์ต่อพระผู้เป็นเจ้า การแสดงออกคล้ายคนจริงและมรการตกแต่งด้วยสัญลักษณ์และธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศิลปะประเภทงานโลหะ และประติมากรรมงาช้าง สถาปัตยกรรมนิยมสร้างปราสาทใหญ่โต มีกำแพงสูงและหนา มีการตกแต่งโอ้อำ มันคงแข็งแรง สำนวนประติมากรรมสร้างเพื่อความมุ่งหมายตกแต่งผนังและไม่นิยมสัดส่วนตามธรรมชาติ ส่วนจิตรกรรมเป็นเรื่องราวทางศาสนา ศิลปะสมัยกลางประกอบด้วยศิลปะโรมานเนสก์และโกธิค ซึ่งแสดงให้เห็นอิทธิพลของศิลปะไบแซนไทน์และมุสลิม ศิลปะที่สำคัญ เช่น หอเอนเมืองปิซา อิตาลี ซึ่งเป็นศิลปะ โรมานเนสก์ ในสมัยโรมานเนสก์นี้สถาปัตยกรรมจะมีความแน่นทึบ คงแข็งแรงและหนาแน่นคล้ายป้อมปราการ และใช้ประติมากรรมของโรมัน ประติมากรรมไม่ค่อยเป็นธรรมชาติ และไม่นิยมแสดงเรื่องราวของมนุษย์โดยตรง รูปนักบุญก็จะแสดงความสงบสง่างามแต่แข็งแกร่งไม่เป็นธรรมชาติ เช่นรูปพระเยซูบนประติมากรรมทางเข้าโบสถ์แซงค์ฟิว ฝรั่งเศส ศิลปะแบบโกธิค สถาปัตยกรรมจะสร้างให้มีรูปร่างทรงสูงขูด โดยใช้โค้งหลังคาแบบต่างๆ เพื่อเฉลี่ยน้ำหนักของหลังคาถงบนเสาและบนผนังสถาปัตยกรรมจึงมีลักษณะ โปร่งและเบาบางเต็มไปด้วยลวดลายต่างๆ นิยมทำเป็นประตูอาร์คโค้งซ้อนกันหลายๆ ชั้น

หอเอนเมืองปิซา ประเทศอิตาลี

สมัยใหม่ช่วงแรก ได้แก่

สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา(เรอแนซองส์) เป็นสมัยที่นำเอาแบบอย่างของกรีกและโรมัน มาปรับปรุงคัดแปลงใหม่และยังมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาการทุกแขนง เพราะมีความเชื่อว่า มนุษย์เป็นศูนย์กลางของจักรวาล เป็นผู้ควบคุมธรรมชาติ ยึดมั่นในเหตุผล และถือว่าคุณค่าของ มนุษย์อยู่ที่ความคิด ความรู้และความสามารถของมนุษย์เอง มนุษย์ในยุคนี้เริ่มปฏิเสธพระเจ้าและไม่เชื่อศาสนาอย่างงมงายเหมือนในสมัยกลาง อันเป็นผลมาจากการปฏิบัติทางภูมิปัญญาของมนุษย์ ผลงานที่สำคัญ เช่น ด้านจิตรกรรม ได้แก่งานของลีโอนาโด ดา วินชี เขียนภาพโมนาลิซาและ เดอะลาสซัปเปอร์ ไมเคิล แองเจโล เก่งทั้งประติมากรรมและจิตรกรรม งานประติมากรรม คือ รูปปั้นเดวิด งานจิตรกรรม คือ ภาพการตัดสินครั้งสุดท้าย วาดแบบเฟรสโก(คือเขียนลงบนปูนเปียก) งานประติมากรรมที่เด่น คือ รูปปั้นพีเอดา ด้านสถาปัตยกรรม ได้แก่ งานของไมเคิลแองเจโล คือ วิหารเซนต์ปีเตอร์ ในกรุงโรม ด้านวรรณกรรม เซอร์โทมัสมอร์ แต่ง ยูโทเปียหรือรัฐในอุดมคติ วิลเลียม เชกสเปียร์แต่ง โรมิโอและจูเลียต

แองเจโล

ดา วินชี

สมัยบารอกและโรโกโก ศิลปะบารอกและโรโกโก หมายถึง สิ่งของที่มีการตกแต่งประดับประดาด้วยเครื่องอสังการต่างๆ จนเกินงาม หรือหมายถึง องค์ประกอบที่วิจิตรพิสดารหรือการเน้นการแสดงรายละเอียดอย่างถี่ถ้วน ข้อแตกต่างของศิลปะบารอกและโรโกโกกับเรอแนซองส์เป็นการแสดงที่มีรูปร่างแบบส่วนรวมและเป็นการแสดงออกของส่วนย่อยและส่วนบุคคล ลักษณะเด่นชัดอย่างเดียวกันของศิลปะบารอกและโรโกโก คือ ความหรูหราฟุ่มเฟือย มีการตกแต่งด้วยเครื่องประดับประดาถึงการอย่างมากมาย นิยมการเล่นลวดลายที่อ่อนช้อย หรูหรา รูปแกะไม้ดอก หรือรูปหอย ผลงานที่สำคัญ เช่น วรรณกรรมเรื่องโรบินสัน ครูโซ ของเดเนียล เดอโฟ เรื่องสัญญาประชาคมของรูสโซ เป็นต้น

สมัยใหม่ช่วงหลัง (คริสต์ศตวรรษที่ 19 – 20)

1. ลักษณะงานศิลปะ

1.1 ศิลปะสมัยใหม่เริ่มตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 ในประเทศฝรั่งเศส เมื่อ ยุคกษัตริย์และขุนนางเสื่อมอำนาจลงและยุคของเหตุผลเข้ามาแทนที่ ผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้บุกเบิก คือ ยารค หลุยส์ คาวิต ในสมัยนี้ศิลปินส่วนใหญ่มีตัวตนของตัวเองมากขึ้น และเผชิญกับภาวะความเป็นอยู่ของสังคมด้วยตัวเองมากขึ้น

1.2 ศิลปินเห็นว่าความจริงที่ควรแสดงออกด้านศิลปะอันสำคัญ คือ ความรู้สึกของตนเองที่คิดจะสร้างสรรค์โลกภายนอกขึ้นด้วยสิทธิเสรีภาพของตนเองในการแสดงความรู้สึกอย่างเสรี ศิลปะสมัยใหม่จึงเน้นเรื่องอารมณ์ ความรัก

1.3 ศิลปินเชื่อว่า แบบแผนทางศิลปะที่มีมาแต่เดิมนั้นทันสมัย ศิลปะควรจะแสดงภาพความเป็นจริงของสังคมในขณะที่ตนยังมีชีวิตอยู่ โดยสะท้อนความจริงนั้นๆ ให้ปรากฏในรูปแบบใดก็ได้ และถือว่าความรู้สึกที่ได้จากประสบการณ์ตรงของศิลปินเป็นความจริง เชื่อถือได้

1.4 ศิลปิน เป็นผู้ประดิษฐ์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ มิใช่ผู้เลียนแบบ

1.5 ศิลปะสมัยใหม่ประกอบด้วยศิลปะย่อยที่สำคัญ คือ ศิลปะ โรแมนติก เรียลลิสม์ และอิมเพรสชันนิสม์

2. สมัยของศิลปวัฒนธรรม แบ่งเป็น

2.1 โรแมนติก

2.1.1 ลักษณะงานศิลปะ

- ศิลปะ โรแมนติก เป็นความเคลื่อนไหวทางศิลปะที่ขัดแย้งกับศิลปะนีโอคลาสสิก คือ ศิลปินโรแมนติกยึดมั่นในความจริงของจิตใจ ถือว่าจิตใจเป็นตัวให้เกิดค้นหาอารมณ์ ความทะเยอทะยาน ความริษยา อันเป็นความจริงของมนุษย์มากกว่าเหตุผลตามแนวศิลปะนีโอคลาสสิก กล่าวโดยสรุป ศิลปะ โรแมนติกเน้นอารมณ์มาก กว่าเหตุผลและระเบียบแบบแผน
- ลักษณะของศิลปะแสดงความตัดกันของน้ำหนัก แสงและเงาตลอดจนถึงการจัดภาพ เช่น เขียนสีตัดกัน แสงสว่างตัดกับเงามืดทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นเกินความจริงตามอารมณ์ศิลปิน

- คำว่าโรแมนติก โดยแท้จริง หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกเกินจริง สร้างความตื่นเต้น ประทับใจ สยดสยองแก่ผู้พบเห็นหรือสะท้อนอารมณ์รุนแรงด้วยศิลปกรรมแขนงต่างๆ (โดยทั่วไปเข้าใจว่าหมายถึง ความรัก หรือกามารมณ์) ศิลปะ โรแมนติกที่ได้รับการยกย่องมากส่วนใหญ่เป็นผลงานของศิลปินฝรั่งเศส เช่น เจอร์โกท์

(15)

- ศิลปินในแนวโรแมนติกเชื่อว่า ศิลปะสร้างสรรค์ของมันเป็นเองได้มีคุณค่าของ
อารมณ์มากกว่าเหตุผล พยายามอธิบายความไม่แน่นอนของชีวิต สร้างความกลมกลืนระหว่างชีวิต
และศิลปะให้เด่นชัดขึ้นด้วยการนำเรื่องราวที่เป็นจริง สะท้อนอารมณ์ของประชาชนในสมัยที่
ศิลปินมีชีวิตรอยู่สร้างขึ้นเป็นภาพ

2. เรียลลิสม์ หรือ สัจนิยม

2.1.1 ลักษณะงานศิลปะ

- เป็นศิลปะที่เน้นความเป็นจริงทั้งหลายว่าอยู่ที่มนุษย์และความเป็นจริงของ
มนุษย์ซึ่งแตกต่างจากศิลปะนีโอคลาสสิกและโรแมนติก

- มุ่งแสดงความเป็นจริงของมนุษย์ที่มี กิเลส มีความอยาก มีความต้องการมีทั้ง
ดีและเลว มีฐานะแตกต่างกันในสังคม ตราบใดที่มนุษย์ในโลกนี้ยังต่อสู้กับปัญหาชีวิตประจำวันอยู่
ตราบนั้นมนุษย์ไม่สามารถอยู่นิ่งได้

- เมื่อความจริงเป็นเช่นนี้ศิลปินรุ่นหลังจึงพยายาม ที่จะแสดงความจริง
(Reality) ที่คนเห็นเป็นพยานอยู่ให้ปรากฏ สะท้อนการกดขี่ขูดรีด การเอารัดเอาเปรียบในสังคม
ความโหดร้าย ความอยุติธรรม ความยากจน ฯ ล ฯ

3. อิมเพรสชันนิสม์

3.1 ลักษณะงานศิลปะ

3.1.1 คำว่า อิมเพรสชันนิสม์ หมายถึง ความรู้สึกประทับใจของมนุษย์ จาก
สิ่งแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้าใจหรือในทางลึก หมายถึง ความรู้ของมนุษย์ที่ได้มาจากธรรมชาติ โดย
ผ่านความรู้สึกและประสาทการรับรู้ต่างๆ ของมนุษย์สร้างรอยประทับใจขึ้น

3.1.2 ศิลปินอิมเพรสชันนิสม์มีความเชื่อในการแสดงออกทางศิลปะว่า

- ความรู้สึกประทับใจครั้งแรกมีคุณค่ามากที่สุด ศิลปินจะต้องแสดง
ความรู้สึกนั้นให้เห็นได้ด้วยวิธีใดก็ตาม

- การรับรู้ของมนุษย์ที่สร้างให้เกิดความประทับใจขึ้นอยู่กัยแสง และเงา
มนุษย์จะมองเห็นสิ่งต่างๆ ได้ก็เพราะแสงและเงาเท่านั้น

- สีเป็นเรื่องของความรู้สึก รสนิยมและความจริงใจ ซึ่งมีความสำคัญยิ่งใน
การแสดงออกทางศิลปะ ศิลปินแนวนี้นิยมใช้สีสดใสของยามเช้า สีต้นอารมณ์ของผู้คน

- สรุป ศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ คือ การแสดงออกตามแนวความรู้สึก
ประทับใจด้วยสีเป็นองค์ประกอบอันสำคัญ ศิลปินสำคัญ คือ มาเนต์ ปิซาโร เรอนัวร์ เดอกาส์

(16)

4. หลังอิมเพรสชันนิสม์ ในระยะหลังศิลปินกลุ่มอิมเพรสชันนิสม์ได้แตกแยกออกเป็น 2 กลุ่มคือ โพสต์อิมเพรสชัน และนีโออิมเพรสชันนิสม์ (Post and Neo) ซึ่งเป็นศิลปินที่สำคัญ คือ

4.1 โพสต์อิมเพรสชันนิสม์ ได้แก่ เซซานท์ เป็นผู้วางรากฐานของจิตรกรรมสมัยใหม่ ภาพสำคัญคือ ภูเขาแซง – วิกทัวร์/โกแกง ภาพวันของพระเจ้า/แวนโกะชอบวาดภาพที่แสดงพลังชีวิตชีวา และอารมณ์ ผันผวน เขาเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อจิตรกรรมสมัยใหม่มาก ภาพสำคัญคือ สตาร์รี่ ไนท์/ปิกัสโซ เป็นผู้เริ่มการเขียนภาพ แบบแอบสแตรค (นามธรรม) หรือแบบคิมป์ส ภาพที่มีชื่อคือ หญิงสาวแห่งอวีญเอง

4.2 นีโออิมเพรสชันนิสม์ ได้แก่ ยอร์ช เซอราห์และปิกัสโซ

แวนโก๊ะ

ปิกัสโซ